

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 6. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. június

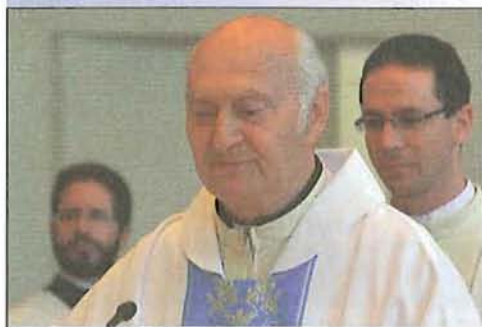
Nemzeti Összetartozás Napja

június 4.

A tartalomból:

2. XVIII. Rózsahegy Napok - lásd még a 11. oldalt is
3. Önkormányzati hírek
5. IN MEMORIAM: Kovács Antalné
8. Civil sarok - Ladányi Gábor

9. Dr. Sóczó Ferenc aranymisés

20. További képek az Endrődí híd avatásáról

AZ ENDRŐDI HÍD NÉVADÓ ÜNNEPSÉGE

2014. május 10-én az Endrődiek Baráti Köre szervezésében lezajlott az endrődí híd avató és névadó ünnepe. A magas színvonalú, ugyanakkor szeretettel árasztó ünnepség sokunk számára emlékezetessé tette ezt a napot.

Közel 200 évig nem volt hídja az endrődieknek, pedig nagyon kellett volna már régen.

Először az „ideáti” - a Körösön innen lévő - földeket vették művelés alá az endrődí parasztemberek. De nagyon gyorsan szaporodott a lakosság, egyre több föld kellett a megélhetéshez, ezért az emberek művelés alá vették az „odaáti” földeket is. 1903-ban két nagybirtokot is megvettek az endrődí családok, mindkettőt a Körösön túli részen. Ekkor már kezdett kialakulni a tanyavilág Csejten és Varjason - mindkét helyen hamarosan iskola is épült, de a Körös túlsó oldalára csak a kompon jutott át ember is, jószág is. Nagyon kellett volna a híd!

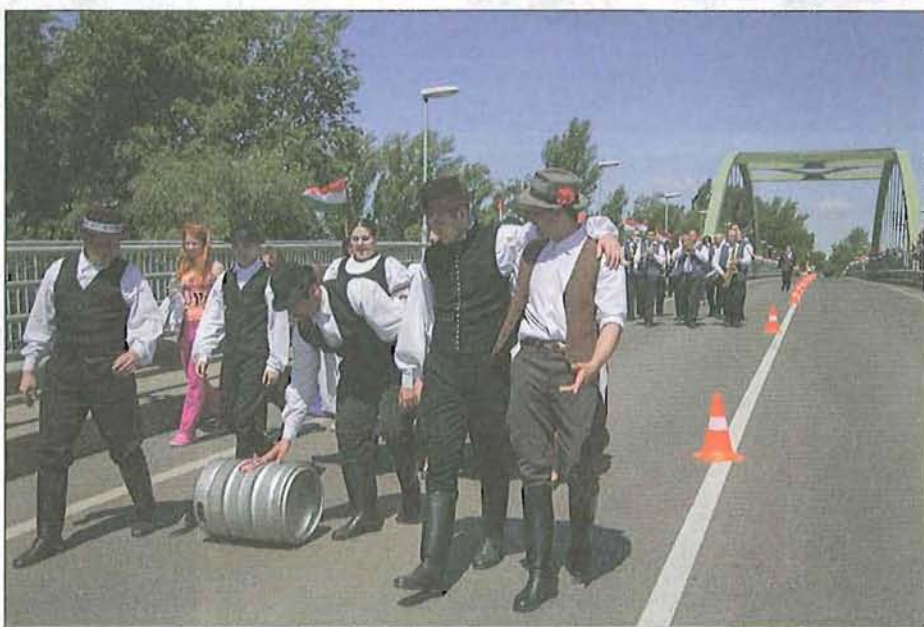
Végre, 1914-ben felépült az endrődí híd. Korabeli dokumentumok bizonyítják, hogy az emberek mennyire örültek!

A híd avatásának napján, május 24-én ünnepelt a község apraja-nagyja, volt hálaadó ima, ünnepi kivilágítás, zene, tánc.

A híd pedig megkezdte igazi hivatását - hogy összekössön. Összekössze az odaáti endrődieket az ideátiakkal. Összekössze az elszármazott endrődieket az itthon maradottakkal. Szorgalmasan tartotta a hátán a megrakott szekereket, télen a csengettyűs szánkókat, örült minden arra járó szerelmespárnak, őrizte a körülötte legelésző csordát. Örült, amikor az endrődí kiskatonák a mezőtúri kaszárnyából hazafelé tartva, gyorsan átgyalogoltak rajta, hogy mielőbb hazajérjenek. Hazavárta a szülőföldtől távol dolgozó endrődieket, a háborúból hazatérőket, hazavárt mindenkit.

A második világháború olyan mély sebet ejtett rajta, amit nem tudott kiheverni. Régi szépségét már nem tudta visszaszerezni, de mégis felépült, mert várta a további feladat. Szolgált, szolgált, szolgált; négyszer újult meg a kedvünkért. Most, negyedszerre, csodaszép lett.

folytatás a 9. oldalon

XVIII. Rózsahegyi Napok *(írás a 11. oldalon)*

Rendezvényünk díszvendége Rózsahegyi Mária volt

Kepényes András tankertületi igazgató nyitotta meg a Rózsahegyi Napokat

Mészáros Mihály színes zongorás előadást nyújtott

Giricz László előadása az elmúlt 100 évet ölelte át

Dr. Szilágyiné Németh Eszter endrédi népdalokat és balladákat gyűjtött

Dr. Dinya László egyetemi tanár a jövőbe kalauzolta hallgatóit

Az öregdiákok Párkás Zoltánnak adták a 15. Szent Imre-díjat

A táborúznél nagyon népszerű volt az arcfestés

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A Képviselő-testület ismét több alkalommal ülésezett ebben a hónapban. A rendkívüli testületi ülések időpontja: május 15., valamint május 19. napjai voltak. (A május 15-iki ülés az alacsony képviselői részvétel miatt meghíúsult.)

A „Lélekkel a körösök mentén” - turisztikai fejlesztések a valóság és a Körös ökológiája tükrében c. pályázat támogatást nyert, melynek megvalósítása véget közbeszerzési eljárás lefolytatása vált esedékessé. A közbeszerzési szakértő kiválasztása már megtörtént, de a projektben eljáró Bíráló Bizottság tagjait szükséges volt kiválasztani.

A pályázatban az alábbi közbeszerzéssel érintett tevékenységek szerepelnek:

Szent Antal Zarándokház	felújítás	47 657 007 Ft
Szent Antal Sütőház	felújítás	13 780 118 Ft
Körös látogatóközpont	felújítás	80 293 246 Ft
Felújítás összesen:		141 730 371 Ft
Szent László Híd és környéke	híd építés	40 834 646 Ft
Erzsébet Ligeti Tanösvény és környéke	új építés	21 322 835 Ft
Bárka Látogatóközpont	új építés	57 123 390 Ft
Új építés összesen:		78 446 225 Ft
Híd kiviteli terve	szolgáltatás	984 252 Ft
Építés, felújítás kiviteli tervek	szolgáltatás	11 417 324 Ft
Kiviteli tervek összesen:		12 401 576 Ft
Berendezési tárgyak	eszközvásárlás	12 465 020 Ft
Élményelemek, kiállítási berendezési tárgy, eszközvásárlás		32 567 810 Ft
Becsült érték összesen:		318.445 648 Ft

A Képviselő-testület jóvá hagyta és megszavazta a Bíráló Bizottság tagjaira tett javaslatot, akik jogi, pénzügyi, és műszaki szakértelemmel bírnak.

A május 29-re összehívott összevont testületi ülés 13.30 órakor vette kezdetét, mivel az Intézményi Társulás Képviselő-testületeinek 3 napirendi pontban kellett döntést hoznia.

Megvitatásra került többek között:

- Gyomaendrőd Csárdaszállás Hunya Települési Önkormányzati Társulási Tanács munkájának ismertetése (A Társulási Tanács tagjai a polgármesterek. A megállapodás szerint munkájukról évente kötelező beszámolót készíteni, melynek tartalmaznia kell, a társulás tevékenységét, pénzügyi helyzetét, és az ellátott feladatok megvalósulását)
- Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása (2014.január 1. napján hatályba lépő tv. miatt vált szükségessé a módosítás)
- Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosítása (törvényi változás tette indokolttá szintén a módosítást)

Az összevont Képviselő-testület egyhangúan elfogadta az előterjesztésben megfogalmazott döntési javaslatokat.

A májusra összehívott soron következő ülés 14 órakor kezdődött és 44 napirendi pontot tárgyaltak a képviselők.

Beszámoló a Hunya, Csárdaszállás, Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság 2013. évi tevékenységéről

A beszámolóból megtudhattuk, hogy a tűzoltóság köztisztviselői formában működik, 11 fő főállású, valamint 8 fő önkéntes vonulós létszámmal. A tűzoltók hatékonyabb munkájának végzését segíti a különböző képzéseken való részvétel. Itt sajátíthatják el azokat a taktikai ismereteket, amelyekkel gyorsabb, pontosabb, eredményesebbé lehet tenni a mentési munkálatokat.

Az elmúlt év során 42 alkalommal műszaki mentéshez, 46 esetben tűzoltásához, illetve négyszer téves jelzéshez vonultak ki a „lánglovagok”.

A tűzoltóság folyamatosan 2 darab Mercedes gépjármű fecskendőt tart készenlétben. A tűzoltó laktanya 2013. évben került kibőví-

tésre (40 m² garázs), illetve a takarékos gazdálkodásnak köszönhetően sikerült új védőfelszereléseket is vásárolnia.

Az Önkormányzati Tűzoltóság a Tűzoltó Egyesülettel karöltve részt vett 3 alkalommal Nyílt Nap megszervezésében, lebonyolításában, illetve számos, a város és intézményei által szervezett rendezvényen biztosította a résztvevők biztonságát.

A 2013. évi működés során 30.680 E Ft összegű bevételt realizált, melyből 25.324 E Ft normatív állami támogatás. Gyomaendrőd Város Önkormányzata a működéséhez 5.004 E Ft összeggel járult hozzá, míg a vállalkozók 200 E Ft támogatást biztosítottak. A felmerült költség térítésére 152 E Ft érkezett.

A képviselő-testület elfogadta a tűzoltó parancsnok beszámolóját.

Tájékoztató a Liget Fürdő szolgáltatásaihoz tervezett csónakkikötő munkálatairól

A Képviselő-testület korábban döntött arról, hogy bővíteni kívánja a fürdő szolgáltatásait a Hantostkerti Holtágra nyíló csónakkikötő létrehozásával.

Időközben értesítették az Önkormányzatot, hogy a DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007 pályázat kedvező elbírálásban részesült, amely tartalmazza egy csónakkikötő megépítését is.

Az áprilisi ülésen a fentiek miatt döntött úgy a Képviselő-testület, hogy a jelenlegi munkálatokat felfüggeszti. Ezzel egyidejűleg kérte a fürdő ügyvezetőjét, hogy készítsen kimutatást az elvégzett munkákról, illetve külön az anyagokról, melyek a bontás után újra felhasználhatók.

A Gyomaszolg Ipari Park Kft. felmérte a csónakkölcsonzó munkáinak leállítását, a felmerült kiadásokat, és a helyreállítás költségeit.

Összes költség: 1.128.663 Ft

A felhasználható visszabontott anyagok értéke: 287 480 Ft, amelyek beépítésre kerülnek a Magtárlaposi út 1-3 szám alatti telek körbekerítésénél, illetve részben fedezi a temető kerítésének anyagszükségletét.

A megmaradt kiadás tovább csökkenthető 510.800 Ft-tal, amennyiben a „Lélekkel a Körösök mentén” projekt keretében elszámolható lesz a kisiparos által legyártott eszközök (csónak, mentőmellény, szállítás).

A Képviselő-testület elfogadta a beszámolót azzal a feltétellel, hogy a visszabontott, de még felhasználható anyagokat a Gyomaszolg Ipari Park tárolja a következő intézkedésig.

Pályázat benyújtása helyi közösségi közlekedés támogatására

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium pályázatot írt ki a helyi közösségi közlekedés támogatására, melynek benyújtására az önkormányzatok is jogosultak. Támogatást benyújtani folyamatos üzemeltetésre, valamint eszközfenntartás ráfordításának támogatására lehet.

A támogatás összege a kötelezettségek teljesítéséért járó ellentételezés mértékéig igényelhető azzal, hogy az nem eredményezheti a szolgáltató túlfelfinanszírozását.

Nyertes pályázat esetében a támogatás 25%-át ez év szeptember 5-ig, a továbbiakban pedig 3 egyenlő részletben az önkormányzat számlájára utalják.

A Testület egyhangúlag támogatta a nyilatkozat megtételét és a pályázat benyújtását.

2014. évi útépitési és útjavítási beruházás elindítása

2014. áprilisi ülésen 30 millió forintos többlet forrást rendelt el a Képviselő-testület. Ezáltal a rendelkezésre álló forrás a következőképpen alakul:

Útépités	16 654 028 Millió Ft
Útfelújítás	28 806 013 Millió Ft
Kerékpárút felújítás	12 435 840 Millió Ft
Járda felújítás	6 Millió Ft
Összesen:	77 000 000 Millió Ft

A műszaki tartalom meghatározásban a területi képviselők működtek közre a körzetek bejárásával, míg a végleges döntést a Képviselő-testület hozta egyszerű többséggel, nyílt szavazással.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kettős ünnep Hunyán

Május 25-én vasárnap, Hősök napján a hunyai templomban is megemlékeztünk az első és második világháború hőseiről. Az ünnepség után kimentünk a keresztes iskolához, a felújított első világháborús emléktáblához és kereszthez, ahol tovább folytatódott az ünnepség.

Petényi Szilárdné polgármester asszony megemlékezett az elhunyt hőseinkről, és a most megbérmáltak szavataikkal tisztelgetek a hősök emlékének.

Ugyanezen a szentmisén ünnepeltük **Varjú Péterné Gellai Mária 100 éves születésnapját**. A szentmise végén Iványi László tb. kanonok, plébános áldást adott az ünnepeltre, aki az első világháború kirobbanásának évében született. Ezután köszöntötte még Petényi Szilárdné polgármester és Dr. Csorba Csaba jegyző is. Isten halmozza el bőséges áldásával az Ünnepelet!

Hazahívjuk, hazavárjuk!!

Egykori Öregszőlő és környéki diákok, tanítók és hozzátartozók találkozájára 2014. június 7-én délelőtt 10 órára a volt Szent Imre Iskola Kerésztyéhez, a 7 iskola közös Emlékoszlopához!

Roma Majális!

Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2014. május 1-jén majálist szervezett. E nap délelőtt 10 órakor a Kner Imre Gimnáziummal közös szervezésben a program játszóházzal kezdődött, amelyen 15-20 gyermek vett részt. Déli 12 órakor Szécsi Zsolt elnök köszöntőjével kezdetét vette a Roma Majális. A nap folyamán Önkormányzatunk mindenkit megvendéglelt egy tányér étellel (pacal, köröm, csülök pörkölt), amely után békési zenészek szórakoztatták a közönséget. A majáliston nemcsak a helyi lakosság vett részt, hanem a környező települések is jöttek, mint például Szarvas, Dévaványa, Körösladány és Tótkomlós.

MEGHÍVÓ - Gazda napi megemlékezés

Szeretettel hívunk és várunk minden gyomaendrődi lakost és elszármazottat

2014. június 29-én vasárnap délelőtt 10.00 órakor

az üldözött magyar gazdák emléknapja alkalmával az endrődi Hősök terén az üldözött gazdák emlékművénél tartandó megemlékezésre.

Előtte 9.00 órakor az endrődi Szent Imre Rk. Templomban **szentmise lesz az üldözött gazdákért, hozzátartozóikért**, s azt követően közös kivonulás az emlékműhöz.

Kérjük, jöjjön el, s egy szál virág elhelyezésével emlékezzen az üldözöttekre, történelmünk e nehéz időszakára az emlékműnél.

Szervezőbizottság nevében
Dr. Varju László

„Miénk itt a tér...”

A 23 éves **Komédiás Kör** az idén 10. alkalommal rendezte meg Gyomaendrődön a „**Szakmai Középiskolásokét**” **Kulturális Egyesület Országos Diákszínjátzó Fesztiválját**.

Az országos kiemelt művelődési alkalom az egyéni – és a kis közösségek „színtársulatok” ötletvázata volt. 91 amatőr diákversenyző szerepelt a Katona József Művelődési Központ sokat látott színpadán.

A helybeliek sikerei: Nagy **Lili** (Kállai Ferenc Alapfokú Intézmény) (ének) **arany**, **Bela Gréta** (Komédiás Kör) (hegedű) **ezüst**, **Csehov: A medve előadása** Komédiás Kör közreműködésével ezüstminősítés kapott. **Kéri Miklós** a ragyogó orosz komédiában nyújtott játékáért elnyerte a „**legjobb férfi főszereplő címét**.” Külön – díjat kapott: **Hajdú László** a Komédiás Kör vezetője, a diákszínjátzó 23 éve végzett tehetséggondozásáért.

A **Csehov** darabot meghívták a hajdúszoboszlói **Országos Tehetségnapokra**. A Kör másik csoportja: **Lázár Ervin három Dömdödöm** meséjét próbálja, amit június derekán mutatnak be.

Az idén, ha minden sikerül, augusztusban végre a **SZAKE 20. Országos Diákszínjátzó tábora megvalósul**, amelyre nagy szeretettel várjuk az érdeklődő színjátzókat.

HAL

Kéri Miklós

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Sípos Géának, a Sámuel Alapítvány elnökének megbízásából, és a magam részéről is szeretnék köszönetet mondani **Várfi András** polgármester úrnak és **Czank Gábor** plébános úrnak a kárpátaljai gyermekeknek küldött adományukért. Hatalmas dolog, amikor valaki önzetlenül tud adni, hiszen nagyon sok, szám szerint 88 gyermeknek küldtek egy kis „mosolyt”. És bizony ahol örülnek akár 1 kg lisztnek vagy cukornak is – mert ezzel is érzik, hogy valaki gondolt rájuk – azok a gyermekek még nagyobb örömmel fogadják a 20 kg mézet, 50 kg rizst, valamint a sok-sok játékot, stb. Jóisten áldja és őrizze meg a jókedvű adakozókat!

Lukács László igazgató

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a féli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Kovács Antalné Takács Eszter

nyugalmazott védőnő

1922-2014

Endrődön született 1922. június 21-én. Édesapja Takács Imre képesített ácsmester, építési vállalkozó volt. Ő tervezte és építette Endrődön a Népházat 1930-ban. Édesanyja, Hajdú Eszter a háztartást vezette.

A gyomavégi elemi iskolában végzett, majd érettségi vizsgát édesapja inspirálására, támogatására a mezőtúri Állami Teleki Blanka Leánygimnáziumban tette le 1940-ben. Ezután jelentkezett a Védőnőképzőbe.

A diploma megszerzés után Dombegyházára került. Nagy várokozással indult 1943. március 1-jén az első munkahelyére. A fogadtatás kedves volt a Hivatal részéről is, hisz azelőtt még nem

dolgozott védőnő a faluban. Ahogyan megismerkedett a falu lakosaival, köztük a bárók és nagybirtokosok uradalmi cselédeivel is, elkezdte felvilágosító gondozási munkáját, családlátogatásait. Döbbenet figyelt fel többek között a sok-sok babonára, amelyek teljesen átszöttek életüket, helytelen káros szokásokra étkezésben, ruházkodásban, viselkedésben. Talán hihetetlennek tűnik, de olyan lakásban volt a tanácsadó, ahol búbos kemence mellett melegedtek. Akkor fiatalon, 21 éves nagyot akarással úgy gondolta, hogy kifordítja sarkából a világot. A fiatalág nagyot akarása persze nem az ilyen elképzelések szerint valósul meg, de a világ mégis kifordult a sarkából. Az évek múlásával kitért, hogy emelkedett az egészségügyi színvonal, csökkent a csecsemőhalálozások száma, terjedt az egészségügyi kultúra.

Családi élete alakulásában is nagy szerepet játszott első mun-

kahelye. Még az első évben férjhez ment a község orvosához, akivel együtt dolgozva örömmel látták azokat az eredményeket, melyeket közös erővel, közös lelkes munkával együtt értek el. Sajnos a háború sok bajt okozott – férje meghalt katonai szolgálat közben, kislányuk születése után néhány héttel.

Második házasságát is Dombegyházán kötötte hat év múlva. Férjét a battonyai járás megszűnte után Gyomára helyezték. Eszter egy évig Dévaványán dolgozott, majd ezután ő is Gyomára került.

Pályája és védőnői munkájának szeretete mindvégig megmaradt. 1965-től járási vezető védőnőként dolgozott, majd a gyomai járás megszűnte után a szarvasi járásban kapott vezetői munkát. Mindvégig Gyomán lakott.

Három lánya született – mindegyik pedagógus. Szerette volna, ha a védőnői pályát választják. Igaz, így is gyermekekkel, szülőkkel foglalkoznak, ha nem is olyan formában, mint egy védőnő, de hasonló nagy szeretettel és ragaszkodással.

2013. június 28-án vette át a Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar ünnepi ülésén a Rubin Díszoklevelet, amely bizonyítja, hogy 70 évvel ezelőtt szerzte meg a védőnői képesítését a Szegedi Állami Védőnőképző Iskolában. 1934-ben 34-en vették át a diplomát, 2013-ban már csak ketten a Rubin Díszoklevelet.

Védőnői szakmáját élethivatásnak tekintette. Többször nyilatkozta, ha úja kezdené az életét, akkor is ezt a hivatást választaná.

A magyar védőnői szolgálat nemzeti kincsünk, akár már a nyáron megkaphatja a hungarikum címet. Európai szinten is egyedülálló a magyar védőnői szolgálat tevékenysége, szakmai felkészültsége. Ebben az Ő munkája is benne van.

A Rubin diploma átvétele nagy boldogsággal töltötte el. Életének ezt követő része is tartogatott örömet, de inkább megpróbáltatások követték egymást. Hihetetlen élni akarása, ereje, küzdeni tudása átsegítette, ameddig lehetett.

Miután más lehetőség nem volt megfelelő ellátására, a Csongrádi Gondviselés Háza Ápolási Otthonba került. Legidősebb lánya nap nap után bejárt hozzá, nagy türelemmel, szeretettel, hogy elviselhetővé tegye számára a létet. Vidéken élő lányai és családjai is igyekeztek pótolni az otthoni körülményeket látogatásaikkal, segítségükkel. Öröm volt számára, hogy unokái rendszeresen látogatták és segítettek minden bajában, törődéssel vették körül. Az otthonban mindenki szeretettel volt iránta, köszönet érte az ott dolgozóknak és a barátoknak akiket ott szerzett.

Volt lehetősége bensőséges pillanatok átélni lányával csongrádi otthonukban, az utolsó karácsony estén, a vasárnapi csendes délutánokon. Legnagyobb öröm volt két dédunokája, Bence és Zsombor megszületése.

Végül 2014. március 16-án a Szeged II-es Belgyógyászati Klinikán ért véget az útja, ahol segítő kezek és a gondoskodás méltó befejezését biztosította életének.

Távozása mindannyiunk számára nagy veszteség, de az együtt megélt hosszú időt emlékeink őrzik tovább.

Reméljük megfáradt teste nyugalmat talál, lelke pedig tovább segít bennünket az égi mezőkről.

(Eszter néni visszaemlékezése alapján
összeállította: Iványi László)

Ministráns- és Mária lányok találkozója Hunyán

Május 18-án Hunyán ismét megtartottuk a ministráns- és Mária lányok találkozóját.

Eljöttek azok - nemcsak Hunyáról, hanem vidékről is -, akik évtizedekkel ezelőtt a hunyai templomban ministráltak vagy Mária lányként a körmeneti Mária szobrot vitték. A találkozóra eljött Orosházáról - mindenki nagy öröme - Sóki Lajosné nyugalmazott hitoktató is, aki nemzedékek nevelt, tanított, vezetett a hitre.

Iványi László plébános a vasárnapi evangéliumra hivatkozva beszédében kiemelte: az apostolok kérték Jézust, „mutasd meg nekünk az Atyát”. Mutassátok meg ti is az Atyát, az Istent gyerekeiteknek, unokáitoknak, családjaitoknak. Éveken keresztül az oltár közelében töltökeztetek lelkileg. Most rajtatok a sor!

A szentmise után a templom előtt kis agapé volt, ahol kötetlenül elbeszélgettek a megjelentek.

Katolikus oldal

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 óraker
Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 28. szombat 10 óra

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 18 óra, szombaton 18 óraker
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra
Június 29-én vasárnap és a júliusi vasárnapokon 16 óra
Hunyai Szent László búcsú: június 21. szombat 10 óra

„Szórj virágot le az út porába...”

Úrnapi gondolatok

A június hónap egyik legszebb, - de külsőségeiben talán az egész egyházi évnek legpompásabb ünnepe az Úrnapija, - vagy ahogy az egyházi naptár számon tartja: Az Úr Szent Testének és Vérének ünnepe. A Nagycsütörtök után a legfontosabb ünnep, melyet a Legméltóságosabb Oltáriszentségnek szentel Katolikus Anyaszent-egyházunk.

Az ünnep eredete a 13. századra nyúlik vissza. Lüttich (a mai Liège) városában egy Julianna nevű ágostonos rendi apácának látomása volt: Jézus a teleholdat mutatta neki, de a teliholdból fura módon, akár egy vékony tortaszélet, hiányzott egy cikk. Julianna megkérdezte Jézust, hogy mit jelent ez a különös látomás? Miért hiányzik a telehold egy szelete, része? Jézus ekkor azt felelte neki, hogy a telehold az egyházi évet, a Katolikus egyház naptárát jelenti. A hiányzó szelet pedig azt jelenti, hogy már csak egy fontos hittételnek, az Oltáriszentség tanának nincs külön ünnepe a naptárban... Julianna a látomás után elmeséli az egész jelenetet gyóntató atyjának, Jacques Pantaléon dominikánus szerzetesrendi atyjának. A jámbor szerzetes atya elgondolkodik a látomás üzenetén, de túl sokat tenni nem tudott ez ügyben. Teltek az évek, évtizedek. A szent életű Julianna nővér már rég meghalt, amikor Jacques atya IV. Orbán néven római pápáként Szent Péter székére került. S ekkor eszébe jutott a rég hallott látomás, és előbb a német nyelvterület katolikus egyházmegyéire, majd az egész világegyházra kiterjesztette Úrnapija ünnepének kötelező megtartását.

Igy, bár sok évvel később, de teljesült Jézus óhaja: a Legméltóságosabb Oltáriszentség saját ünnepet kapott, melynek helye a katolikus naptárban a Szentháromság vasárnapját követő csütörtökön van. Magyarországon kommunista nyomásra 1950-től hétköznap nem lehetett ünnepeket tartani, így Úrnapiját, Vízkereszttel és Áldozócsütörtökkel együtt, az azt követő vasárnapra helyezte át a magyar katolikus püspöki kar, vatikáni beleegyezéssel. (Érdemes megjegyeznünk, hogy idén, 2014-ben a vízkereszttel végre saját napján, január 6-án ünnepelhettük, nem vasárnap. Remélhetjük, hogy úrnapija és áldozócsütörtök is hamarosan visszakerül saját helyére...)

Úrnapija egy különösen szép, bensőséges s egyben látványos ünnep. Az ünnepi szentmise végén a pap mennyezet (baldachin) alatt az Oltáriszentséget körmenetre viszi a templomból, a hívek seregétől követve, s négy, virágokkal és zöld ágakkal pazarul feldíszített szabadtéri oltárhoz viszi, ahol az Élet Kenyeréről szóló evangéliumi részt olvas, és az Oltári-

Úrnapi oltár, Pécska

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
2. hétfő:	Szent Marcellinus és Szent Péter vértanúk
3. kedd:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. csütörtök:	Szent Bonifác püspök, vértanú
6. péntek:	Szent Norbert püspök
8. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
9. hétfő:	Pünkösdhétfő
11. szerda:	Szent Barnabás apostol
13. péntek:	Páduai Szent Antal áldozópap, egyháztanító
15. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja
19. csütörtök:	Szent Romuald apát
21. szombat:	Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. vasárnap:	Úrnapija
24. kedd:	Keresztelő Szent János születése
26. csütörtök:	Alexandriai Szent Cirill püspök, egyháztanító
27. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
28. szombat:	A Boldogságos Szűz Mária Szentséges Szíve
29. vasárnap:	Szent Péter és Pál apostolok
30. hétfő:	A római Egyház első szent vértanú

szentséggel ünnepélyes áldást ad. A körmenet elején virágszirmot szóró gyermekek haladnak, illatos tömjénnel füstölnek, szól a ministránsok csengője, lobognak a templomi zászlók, zúgnak a harangok, s a hívek virágokertjeik legszebb virágait hozzák el az úrnapi sátrak díszítésére. Az ünnepet különös fényvel ülik meg Ausztriában, Lengyelországban és Bajorországban, amely országokban munkaszüneti nap is Úrnapija, de magyar katolikus falvaink is szinte versenyeznek a minél szebb, minél díszesebb úrnapi oltárok emelésében, így kimutatva szeretetüket és imádásukat a szentostya színe alatt valósággal jelenlevő Üdvözítőnek.

Úrnapija ünnepe Magyarországon ebben az évben június 22-én, vasárnap lesz. Készüljünk katolicizmusunk ezen gyönyörű ünnepére lelkeleg, elsősorban a szentgyónás elvégzésével, hogy a Szentségi Jézus ünnepén az Oltáriszentséget minél többen magunkhoz vehessük. De mutassuk ki szeretetünket külsőleg azzal is, hogy az úrnapi sátrak díszítéséhez minél bőségesebben „arassuk le” és hozzuk el virágágyásaink virágait, hogy ünnepünk igazi, bensőséges ünnep legyen az Oltáriszentségen jelenlevő Krisztus tisztelőire és imádságra.

Kis írásmat egy régi, úrnapi énekel záróm, melyet nagyszüleim falujában, az Arad megyei Tornyan énekelnek ilyenkor, s mely Boldis István, helyi kántor tollából származik:

*Ünnep van ma földön és a Mennyben,
Leszállt az Ur közénk e Szentségben,
Szórj virágot le az út porába,
Amerre jár az ég s föld Királya!*

*Borulj le előtte, ó halandó,
Legyen a te szíved szentség-tartó!
Szálljon imád, mint az illat árja,
Amerre jár az ég s föld Királya!*

Czank Gábor plébános

Páduai Szent Antal ünnepe Endrődön

Június 13-án, pénteken, Páduai Szent Antal ünnepén este 6 óraker a Szent Antal-háznál (a Nép-ház mögött) a tavalyihoz hasonló ünnepséget tartunk, majd körmenetben vonulunk a Szarvasvégi temetőbe, ahol este 7 óraker a felújított temetőkapunál (ravatalozót) Szent Antal pártfogása alá helyezve, megáldjuk és ott szentmisét végzünk a temetőnkben nyugvó összes megholtakért. A szép ünnepet megelőzően kilencnapos ájtatosságot, kilencedet végzünk. Minden szentmise végén a Szent Antal oltárnál elimádkozzuk a Szent litániáját és a kilenced napi imádságát. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

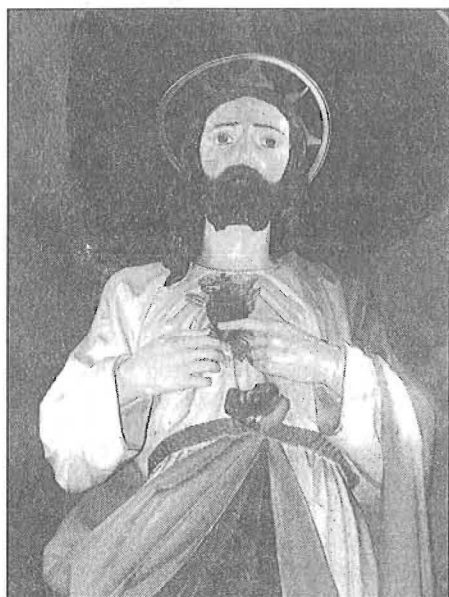

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

JÉZUS SZÍVE

(Ünnep: Úrnapi nyolcadát követő pénteken)

Az ünnep története: Jézus Szívének, irgalmas szeretetének tisztelete szellemében, tartalmában oly régi, mint maga az Egyház. Külső formáját azonban Szent Gertrúd, a lánglelkű bencés apáca alapította meg a XIII. században. Miután sokan voltak még buzgó apostolai e kultusznak (Szent Mechtild, Eudes Szent János, Szalézi Szent Ferenc), az Úr Alacoque Szent Margitnak egy látomásban nyilvánította azt a kívánságát, hogy e titoknak kü-

lön ünnepet szenteljenek. Együttal megígérte: „Azok neve, kik az én isteni szívemet tisztelik, s e tiszteletet az emberek között terjesztik, szívembe lesz írva, s én sohasem akarom onnan kitörölni azokat.” XIII. Kelemen pápa hagyta jóvá ezt az ünnepet (1765), majd IX. Piusz pápa az egész Egyházban bevezette (1856), hogy e tisztelet gyógyszer legyen a XIX. századi vallási lanyhulás, elhidegülés ellen. Az ünnep ma is a buzgóság élesztője, védelem minden olyan áramlat ellen, mely a vallásból az érzelmet kiküszöbölve, azt pusztán vi-

lágnezetté formálná. Bár legújabb ünnepeink közül való, lényegében mégis azt a szeretetet ünnepli, amelyet Krisztus húsvéti misztériumában mutatott meg az emberiségnek.

Jézus, az Alacoque Szent Margitnak adott misztikus közlésekben feltárta kegyelmeinek gazdagságát. A misztikus közlésekben kapott ígéretek „a 12 ígértként” ismerjük:

1. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.
2. Megadom nekik mindazon kegyelmeket, amelyekre szükségük van.
3. Családjukban békességet szerzek.
4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk órájában.
5. Minden dolgukat, vállalkozásukat megáldom.
6. A bűnösök Szívemben az irgalom forrására, tengerére találnak.
7. A lanyha lelkek buzgókká válnak.
8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.
9. Azoknak, akik a lelkek megmentésén dolgoznak, (a papoknak) olyan erőt adok, hogy még a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.
10. Megáldom a házakat, melyekben Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.
11. Szívem túláradó irgalmából megígérem, hogy akik egymás utáni kilenc hónapon át minden hó első péntekén megáldoznak, nem fognak szentségek nélkül meghalni, biztos menedékük leszek utolsó órájukban.
12. Szívembe írom és onnan soha ki nem töröm azok nevét, akik ezt az ájtatosságot terjesztik

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

Kép: Jézus Szíve szobor endrődi templom
Fotó: Czank Gábor plébános

Bérmálkozók

Mons. Kovács Péter Békési püspöki helynök, pp. káplán, gyulai plébános 2014. május 3-án Hunyán, május 17-én Gyomán bérmált.

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Ladányi Gábor

Úgy tartja a mondás, minden nagy ember mögött ott található egy - egy egyszerű asszony...

Tapasztalatom szerint ez fordítva is igaz. Egy, a közösségért, az ifjúságért sokat tett hölgy mögött állhat egy egyszerű ember. Varjú Margit volt iskolaigazgató, az Endrődiek Baráti Körének volt titkára és ma is oszlopos tagja mögött áll férje - Ladányi Gábor, a Kner Imre Gimnázium nyugdíjas pedagógusa.

A Rózsahelyi Napok alkalmával tudtunk egy kicsit többet beszélgetni. Megható volt az alkalom, s a verse is, melyet az Endrődi híd avatásának századik évfordulójára írt, s ami a kiállítási anyagban is olvasható, látható volt.

- Kedves Gábor! Biztosan nem járok messze az igazságtól, ha az alábbiakkal jellemezlek:

- nyugdíjas tanár,
- német juhászkutya tenyésztő,
- hobbi szakács,
- hobbi kertész,
- asztalitenisz tréner,
- amatőr költő

Egyetértesz-e, és melyik vagy leginkább?

- Úgy érzem, ez mindegyik én vagyok, ez mind jól megfér bennem, és nem vesznek össze.

- Honnan indultál, hogy kerültél ide, Gyomaendrődre, Endrődre?

- Dévaványán születtem 1950-ben. Édesanyám háztartásbeli, édesapám mezőgazdasági gépszereelő volt. Sajnos, korán elvesztetem őket: ötvenes éveikben jártak. Sándor bátyám ma is Dévaványán él. 1970-ben nősültem, feleségem Varjú Margit, endrődi születésű. Ő a pályáját Dévaványán kezdte, ott ismerkedtünk meg, s 1973 óta lakunk Endrődön. Három gyermekünk van.

- Hol végezted tanulmányaidat?

- Érettségi után Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolát végeztem Budapesten. Később gazdasági szaktanári szakot, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karán pedagógiai előadói végzettséget szereztem.

- Hol kezdted dolgozni, s melyek voltak a jelentősebb állomások aktív éveidben?

- Kezdetben a dévaványai, majd a gyomai ÁFÉSZ-nél dolgoztam, s 1977-ben kezdtem tanítani. Békéscsabán tanítottam 1989-ig, ezt követően pedig a gyomai gimnáziumban, vendéglátói és kereskedelmi szaktárgyakat, valamint közgazdaságtant.

- Ezzel az alapvégzettséggel hogyan tanár lettél, s nem gyakorló vendéglátós?

- Van bennem egy adag exhibicionizmus, talán ebből fakadt, hogy középiskolás koromban még színész akartam lenni. Én voltam a gimnáziumban a fő versmondó, énekeltem is, Ki Mit Tud?-ot is nyertem, táncolni pedig nagyon szerettem. Úgy éreztem, hogy a pedagógus pályán tudok leginkább hatni.

- Hogyan jött be a pedagógus pálya, s milyen elvek vezették pedagógiai tevékenységedet?

- Visszagondolva, csak örülni tudok a választásnak, mert én erre termettem. Szerintem a legfontosabb a diákok tisztelete, elfogadása, egyenrangú félként kezelése. A pedagógiai munkában meg kell találni mindenkinek azt az egyéni utat, amivel elnyerhetjük a bizalmát, és képesek vagyunk rá hatni. Ha feltérképeztük a személyiséget, látnunk kell, hogy mit kell erősíteni, vagy halványítani benne ahhoz, hogy a legsikeresebb, leghasznosabb, a legelfogadottabb legyen egyéni életében és a közösségben. Ehhez kell egy emberi, pedagógiai érzékenység, olyan egyéni utak és módszerek, amelyekkel

végül mindenkire eljutunk. Mindenki más, de az egészhez mindenkinek kell! Mindemellett előny a tudás, a dinamikus órávezetés, a jó beszéd- és magyarázó készség, az állandó megújulás, a beleélés és az emberség.

- Mi volt a legnagyobb siker a pályádon?

- Az egyik, ami büszkeséggel tölt el, hogy tanítványaim közül sokan szereztek felsőfokon kereskedelmi, vagy közgazdasági végzettséget, így elmondhatom, hogy az én nyomvonalamon haladnak tovább. Ha valaki élethivatásának választja azt, amit valakitől tanult, az a legnagyobb elismerés és megerősítés a munkánkkal kapcsolatban.

A másik az országos szakmai tanulmányi versenyeken elért eredmények voltak. Hat-hét éven keresztül folyamatosan voltak tanítványaim országos szakmai versenyek döntőiben, ami akkor az itteni feltételrendszer és diákklétszámot tekintve példa nélküli volt országos szinten is. Az egyik évben 3 diákot indítottam, s mindhárman döntőbe kerültek, az ország legjobb 15 diákja közé, maguk mögé utasítva a nagy szakmai mamutiskolák jól menedzselte diákjait.

A legfényesebb szakmai sikert 1996-ban Török Gábor diákom érte el, aki megnyerte Szolnokon a 3 napos összetett szakmai verseny országos döntőjét. Ebben az évben Kiváló pedagógus kitüntetést kaptam. Kovács Mária dévaványai diákom 1998-ban az országos döntő központi írásbelijén 100-ból 100 pontot teljesített, amire nem volt példa a versenyek történetében. Különdíjat kapott érte. A döntőbe jutott diákok felvételi nélkül jutottak be szakirányú főiskolára, egyetemre. Az eredmények láttán Pécsről, Budapestről és Szegedről is kaptam állásajánlatot, de itt maradtam. A budapesti versenyközpont pedig 5 évre felkért a szakmai írásbeli érettségi lektorálására. Büszkeséggel tölt el az is, hogy az összes diák, akit tanítottam, az általam tanított szaktárgyat érettségi tárgyként választotta, s valamennyien sikeresen le is érettségiztek. Diákjaim pályáját azóta is figyelemmel kísérem. A rendszeresen megtartott érettségi találkozókön beszámolnak erről is. A tanítás soha nem fárasztott, felvillanyozódtam tőle. Ma is sokszor hiányzik, úgy érzem: „bárhol is leszek, valahonnan szívem közéjük visszadobban”.

- Jelenleg mivel töltöd napjaid?

- Kertészkedéssel, a német juhászaim és a galambjaim ellátásával. A nyugdíjas pedagógusklub egy-egy összejövetelén főzni szoktam. Ezen kívül nyelvtanulással, unokavárassal töltöm a szabad időmet, és alkalmanként írok is, főleg verseket. Diákkorom óta foglalkozom írással. Épp most szedem össze az eddigi verseimet.

- Mit kívánnál leginkább a jövőt illetően?

- Jó egészséget, családtagjaimnak és volt tanítványaimnak boldogulást, sikeres életutat.

- A magam részéről csak annyit fűznék hozzá: Így legyen!

Dr. Varjú László

Ladányi Gábor

Az ENDRŐDI HÍD

Kinek mennie kell, azt Ő átvezeti,
Segít az életét új útra terelni,
Sok bútól és bajtól messze menekülni.
Aki jönni akar, aki hazavágyik,
Annak új erőt ad a régi, öreg házig.
Azt, aki korán kel, mindig megsiratja,
Köszönti szépen a harmatcsepp csokra.
Délelőtt mosolyog, délben ragyog, vakít,
De a forgószelelben józanságra tanít.
Este hűvös, csendes és méltóságteljes,
Mindenki barátja, aki most szerelmes.
Akinek éjszaka sétálni van kedve,
Puhán körülfonta fénylő, bársony leple.
Karcú derekával elbirna egy hegyet,
Acél izmaival megtartja az eget,
Tereli, mint hangyát a járműseget.
Mikor a sok kerék a testén átrogog,
Hallhatod a szívét, hallgasd csak, hogy dobog!

AZ ENDRÓDI HÍD NÉVADÓ ÜNNEPSÉGE

(folytatás a címlapról)

Talán ebben a száguldó világban észre sem vesszük tündöklő szépségét, méltóságát, a biztonságot, szeretetet árasztó megjelenését.

De most - 2014. május 10-én - ismét minden figyelem rá irányult: ez az ő születésnapja volt.

Ugyanúgy, mint akkor, régen, ez a nap is ünnepnap volt Endrődön. Szép, napos idő volt, pontosan olyan, mint amelyet szerettünk volna. 10 órakor hálaadó mise volt a hídepítőkért, az elszármazott és az itthon élő endrődiekért. Mise után egy negyedóraig szólt a harang, kísérte a hídhöz az ünneplő embereket. A hídnál népviseletbe öltözött lányok kínálták a vendégeket finom endrői vendégváró kaláccsal. A jókedvet csak fokozta a Szarvasi Fúvós-zenekar vidám „talp alá valója”. Ott voltak az elszármazottak, de sok helybéli lakos is megtisztelte jelenlétével az ünnepséget. Mindenkinek mosoly volt az arcán, örültünk egymásnak, beszélgettünk, nagyon kellemes volt a hangulat. Együtt elénekeltük a himnuszt, majd a polgármester úr köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután a Rózsashegyi Iskola énekkara endrői népdalokkal üdvözölte a vendégeket. Néhány népdalt a közönségből többen együtt énekeltek a gyerekekkel. Majd dr. Erdész Ádámnak, a gyulai levéltár igazgatójának lebilincselő ünnepi beszédét hallgattuk meg, aki tudományos megalapozottsággal, ugyanakkor az itt élő emberek felé irányuló szeretettel mondta el a híd történetét. Azután levettük a KRESZ szabályai szerint felállított névtábláról a leplet, és mindenki jóleső érzéssel olvashatta, hogy a híd neve mostantól ENDRÓDI HÍD. A Baráti kör két legidősebb tagja átvágta a szalagot, majd Iványi László tb. kanonok megszentelte a hidat, és a hívekkel együtt imát mondott.

Ezután jött a vigalom menettáncsal és hordógurítással! A Körösmenti Táncegyüttes végigtáncolt a hídon, maguk előtt görgetve egy söröshordót, miközben a Szarvasi Fúvós-zenekar vidám dalokat zenélt, majd hintók és lovasok egymás után „tették próbára” a híd teherbírását. A hordó azért gurították maguk előtt a táncosok, hogy a hordó legyen az első, „aki” átmegy a hídon. Ugyanis a néphit szerint, aki először megy át a hídon, azt nagy baj éri. Így történt ez a mi hordónkkal is, mert az ünnepség után a Domszög előtt csapra vertük, és mindenki ihatott egy-egy pohár sört.

A Domszög előtt leültünk, beszélgettünk, megnéztük az endrői hidakról készült igen értékes, adatokkal és versekkel kiegészített hídtörténeti fotókiállítást. A tíz paraván nagyon jól mutatott a Domszög falai előtt, sokan megtekintették a nap folyamán. Köszönjük a fotókat azoknak, akik kölcsönadták nekünk. (A kiállítás a későbbiekben megtekinthető a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskolában.)

A díszvendégünk a hídepítők közül volt: Kasik Pál mérnök úr, a KÖZGÉP munkatársa. Eljött velünk ebédelni, és egy darabot elvitt az átvágott szalagból. Ott volt Hunya Péter úr is a Közútkezelő Társaságtól, és segített az ünnepség lebonyolításában. Voltak vendégek Budapestről, Esztergomból, Békéscsabáról, Balassagyarmatról, Gyöngyösről, Hunyáról, Gyomárról, és persze, Endrődről a legtöbben (bocsánat, most az egyszer maradjon így a felsorolás). Eljöttek az orvosaink, a tanárok, vállalkozók, a Gondozási Központ dolgozói, a barátaink, az ismerősök. Nagy megtiszteltetésnek vesszük, hogy a képviselőink közül nyolcan eljöttek. Ott volt a jegyző úr, és még néhányan az önkormányzattól.

- Mi a véleményed, elégedett vagy a rendezvénnyel? - kérdezem Fülöpné Katikát, a rendezvény fő szervezőjét.

- Az ünnepség nagyon megható volt. Nehéz volt a szervezés, rengeteg szálal kellett összefogni, de megérte. Mert sok ember eljött. Látszott, hogy ezek az emberek szeretettel jönnek. Én fent álltam a gáton, és láttam, hogy csak jön, jön a tömeg - nagyon megható, hogy ennyi embert érdekel a rendezvény. Még olyanok is belekap-

„Istenem és mindenem” Dr. Sóczó Ferenc aranymiséje

1938. április 12-én született Gyomán, de Endrődön nőtt fel. Piaristaként 1961. szeptember 12-én tett örökfogadalmat és 1964. május 3-án szentelték pappá.

1964. május 10-én mutatta be első szentmiséjét Endrődön.

Teológiai tanulmányai mellett 1960 és 1965 között magyar és német szakos tanári diplomát, majd 1968-ban bölcsészdoktorátust szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

Tanári pályáját 1965-ben Kecskeméten kezdte, majd 1968-ban Budapestre helyezték, ahol rendi könyvtáros és levéltáros, a novíciusok promagisztere és kalazantiumi tanár lett. 1970-től a budapesti gimnáziumban is tanított.

1978-tól négy évig rendtartományi asszisztens volt.

Filozófiát egészen 2000-ig tanított a Kalazantiumban, majd egy évig a Sapientia Hittudományi Főiskolán.

2002-ben fejezte be a gimnáziumi tanítást és vonult nyugalomba.

2014. május 10-én 11 órakor a budapesti piarista rendház kápolnájában rendtársai és volt tanítványai, barátai jelenlétében mutatta be aranymiséjét.

Kedves Tanár Úr, Kedves Ferenc Atya, Isten éltesse, áldjon, adjon sok lelki örömet és hosszú életet, jó egészséget. Kívánnak Neked minden jót az endrődiek!

csolódtak vidékről is, akik nem tagjai a baráti körnek. Orbóké a nagymamáért mondatok misét, azért voltak itthon. Amikor elmondtam nekik, hogy mit szervezünk, örömmel itt maradtak mind a két napon, és a két unokatestvér be is lépett a baráti körbe. Mint ahogy most lépett be a baráti körbe Erdész Ádám igazgató úr is, aki az édesanyja révén endrői gyökerű. Jelentkezett tagnak a baráti körbe dr. Tóth Zoltán választási szakértő is – ő az, akinek a nagyanyja mindig szép, új pokrócokat árult a piacon, a nagyapja pedig a Kis Szabóban egy csónakkal vigyázta a fürdőzőket. Minden új tagnak nagyon örülünk.

- Úgy érzem - mondja Katika -, illik a tiszteletet megadni a baráti kör azon tagjainak, akik a rendezvényt megálmodták, megszervezték és lebonyolították: Timár Imre, Németh Edit, Várfi András, Ladányi Gáborné, Gubucz Béla és felesége - Erzsike, Habzda Irma, Lovászné Habzda Irén, Farkasné Marika, Kovásznainé Klárka, Gellai József, Nagy Ildikó, Iványi László, Szilágyiné Németh Eszter. Amikor vége volt a rendezvényeknek, annyit mondtam: - Megcsináltuk!

- Az Endrődiek Baráti Köre nyilvános, bármikor bárki tagja lehet, aki elfogadja a céljainkat és a szabályainkat. Szeretettel várjuk soraink közé a helyi és az elszármazott endrődieket. Jelentkezni lehet Fülöp Imréné telefonján: 0666 284 435.

Németh Eszter

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Szent László zarándoklat 2014-ben

Az idén harmadik alkalommal indult újtára Gyomaendrődől Nagyváradra a zarándokok egy csoportja, hogy gyalogszerrel megtegye a több mint 100 kilométeres utat, hogy méltóképpen tiszteljen Szent László ereklyéje előtt a vasárnapi ünnepi szentmisén a váradi székesegyházban.

A 2012-ben kialakított zarándokútra egyre többen jelentkeznek, hogy ők is átélhessék a középkori zarándoklatok sajátosságait és megérezzék Szent László király népeket és nemzeteket barátságban egyesítő szellemiségét.

Május 15-én reggel hét órakor gyülekeztek a zarándokok az endrődi Szent Imre templomban és adtak hálát Istennek azért, hogy testben és lélekben megerősödve járják végig az utat. A szentmisét Czank Gábor plébános és Dr. Dénes Zoltán kanonok a zarándokokért és azok szereteteiért ajánlották, majd a szertartás végén kikísérték a maroknyi csoportot az orszáig. Az időjárás megnehezítette az első napot, hiszen Körösladányig szakadó esőben és viharos szélben tettük meg az utat. A gondviselés velünk volt és annak ellenére, hogy mindannyian bőrig áztunk egyikünk sem betegedett meg. Kora délután értünk Körösladányba, ahol Lengyel Antal plébános fogadta zarándokcsoportunkat nagy szeretettel a plébánián. Mísehallgatás után foglaltuk el szállásunkat és meséltük el élményeinket, melyek az első napot színesítették. A forró tea és bőséges vacsora után egy kis lábfájással tértünk nyugovóra. A második nap a reggeli misével kezdődött, majd a Körös gátján indultunk Ujiráz irányába. Az eső már csak rövid szakaszon nehezítette gyaloglásunkat és az első tíz kilométer után, mely a Szeghalom alatti Vidra tanya irányában volt, kisütött a nap. Itt volt aznap első pihenőnk, s mivel már dél tájban volt a tarisznyáinkból megebédeltünk. Ujirázra késő délután érkezünk, ahol már vártak a helyi hívek, akikkel együtt vonultunk be a templomba, a szentmisére.

A harmadik napon Komádiban hallgattuk meg a reggeli misét és fogyasztottuk el a komádi hívek által elkészített reggelit. Az időjárás még mindig szeszélyes volt, hol kisütött a nap, hol pedig szemetelő esőben folytattuk utunkat. Komádiból Magyarhomorógra mentünk, ahol Kertész Attila a helyi egyházközség tagja várt minket frissítővel. A Gyomaendrődől induló hat fős zarándokcsoport Komádiban és Magyarhomorogon is bővült, így már tizenötön voltunk. Körösszakál előtt hatalmas felhőszakadás és jégeső áztatta újra a zarándokokat. Körösszakálban bemenekültünk az ortodox román templomba, ahol a főtisztelendő mindent megtett, hogy segítse felmelegíteni az átázott és vacogó embereket. Forró teát hozott és összeszedte az összes esernyőjét, hogy megvédjen bennünket a további átázástól. Körösszegapátiban a református parókián pihentünk meg és a tiszteletes úr áldásával folytattuk utunkat, most már készülve a határátlépésre. A zöldhatárt a Körösszegi várnál akartuk átlépni, de az oda vezető út egy kukoricatáblán keresztül vitt. Az eső újra

rákezdett és az agyagos földút hamarosan csúszós habarccsá változott. Innentől nemcsak vizesek, hanem jócskán sárosak is lettünk. A váromnál várt minket a magyar és román határőrség, akik rövid okmányvizsgálat után biztosították a határátlépésünket. A román oldalon, közúton haladtunk tovább Köröstarjánig. A tarjáni hívek plébánosuk vezetésével, nagy örömmel fogadtak bennünket és szentmise után bőséges vacsorával láttak el. Innen autókba szállva érkezünk meg Nagyváradra a kanonok sori szállásunkra.

Május 18-án vasárnap reggel nagy izgalommal készültünk az ünnepi szentmisére, mely már 10 órakor elkezdődött a zarándokcsoportok fogadásával és a közös énekléssel. 11 óra a Szent László székesegyház zsúfolásig telt csaknem kétezer ember vett részt a szentmisén. A szentmise főcelebránsa Böcskei László nagyváradai megyéspüspök, és jelen volt az egyházmegye papsága mellett Martin Roos temesvári megyéspüspök és Virgil Bercea nagyváradai görögkatolikus püspök is. A szentmise körmenettel zárult, ahol Szent László hermáját kísérve fejeződött az egész ünneplő közösség.

Lelkileg feltöltődve indultak zarándokcsoportunk tagja hazafelé. Gyomaendrődől indult Várfi András polgármester, Kovács Erik, Martinák István, Uhrin Attila, Uhrin Ákos és Szonda István. Hazaérkezésünk a zászlók és a búcsúskereszt hazatérésével zárult az este hét órakor kezdődő szentmisével a Szent Imre templomban.

Szent László lelke és példája újra megmutatta, hogy a nemes cél érdekében vannak még emberek, akik vállalva a gyalogzárdoklat fáradalmait elindulnak Szent László városába, és búcsút véve elhosszabb az örömhírt szülővárosukba Gyomaendrődre.

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

XVIII. Rózsashegyi Napok

A tavasz legszebb hónapja a május, és az endrődiek legkedvesebb ünnepe a Rózsashegyi Napok. Bizonyosággal szép számmal jöttek az iskola és a Baráti Kör közös rendezvényeire az itthoniak és a hazalátogatók.

A megnyitón virággal köszöntöttük a rendezvény díszvendégét, Rózsashegyi Marikát, aki szeretetteljes figyelmével közel 20 éve követi az iskola életét.

Farkas Zoltánné intézményvezető megnyitóbeszédében kiemelte az iskola civil kapcsolatainak fontosságát: „18 éve minden május elején megrendezzük a Rózsashegyi Napokat, amelynek mára már kialakult hagyománya van. A tapasztalatok birtokában folyamatosan módosítottunk a programelemek, azokat erősítettük meg, amelyek beváltak. Ezek közé tartozik az Endrődiek Baráti Körével való együttműködés. Fontos egy iskola életében, hogy legyen civil szervezetekkel kapcsolata, mert az kaput nyit a világra. A Baráti kör tagjai kötődnek szülőföldjükhöz, egykori iskolájukhoz, szívesen jönnek a hívó szóra. Mi pedig támogatjuk a helytörténeti, kulturális és közösségi tevékenységüket.

Ennek az együttműködésnek köszönhető, hogy a Rózsashegyi Napok programjai között szerepel a Baráti Kör által szervezett hídvavató ünnepség. A zsibongóban látható az endrődi hidak 100 éves történetét bemutató kiállítás, melyet Ladányi Gáborné állított össze.

Ismét összefogtunk egy nemes cél érdekében, azért, hogy az itt élőknek és a hazalátogatóknak, a gyerekeknek és a felnőtteknek kellemes élményekben legyen része az elkövetkező napokban.

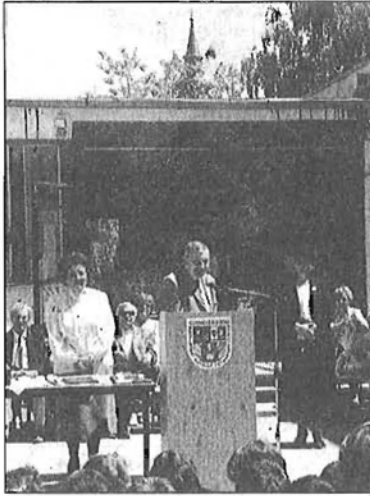
Endrődi népdalokat énekeltek az énekkaros gyerekek, Benke Mária versével mutatták be az endrődi táj szépségét, majd irodalmi összeállítással emlékeztek névadónkra és végül megkoszorúzták Kálmán bácsi szobrát.

„...Rózsashegyi Kálmán. Szeretjük ezt a nevet, mert szeretjük a személyiséget, akit takar, akivel újra és újra azonosulhatunk. Mert az értékek, amelyeket hordoz, örök érvényűek. Olyanok, amelyek hitet adnak, amelyekből mindig, minden körülmények között erőt meríthetünk. Nem gondoltuk, hogy eljön az idő, amikor minden erőnkkel küzdenünk kell az iskoláért. Egy évvel ezelőtt előtt az idő. És mi erőt merítettünk, összefogtunk azért, hogy megakadályozzuk egy olyan döntést, amely az iskola közösségének akarata ellen lett volna. Majd egy éven át tartott a küzdelem, de sikerült. Sikerült, mert volt hozzá erőnk, hitünk, és mert nagyon sokan támogattak bennünket. Köszönjük nekik.

Támogatott bennünket, és bízott bennünk Dankó Béla országgyűlési képviselő úr is, akinek most a nyilvánosság előtt is szeretném kifejezni a köszönetemet.

December közepétől Kepenyés András látja el a tankerületi igazgatói feladatokat, aki egyébként a szarvasi tankerület vezetője. Azt gondolom, a tankerület intézményei nevében mondhatom, hogy örömmel fogadtuk a megbízását, amit igazoltak az eltelt hónapok tapasztalatai” – mondta Farkas Zoltánné, majd átadta a szót Kepenyés Andrásnak, aki így köszöntötte a rendezvény résztvevőit:

„Minden megemlékezés, kötődjön az kisebb vagy nagyobb közösségekhez, megkülönböztetett figyelmet kap és érdemel. A messziről jött ember számára egyértelmű az üzenet, mi összetartozunk. Én is így érzem ennél az intézménynél. Az intézmény dolgozóit, az öregdiákokat, a város polgárait egyként állnak az intézmény

A Szent Imre-díj odaítélését az Endrődiek Baráti Köre folytatja a jövőben

mellett. Ezt az érzést csak erősítik ezek a közös programok. Ha a mai napon a jövőről gondolkodunk, azt mondhatjuk, továbbépíteni és fenntartani ezt az iskolát így, a hagyományok továbbvitelével és a változó igények figyelembevételével lehet.

Ebben az intézményben folyó oktató-nevelő munka modellértékű. Nagyszerű, nyitott iskola ez. Tartalmi gazdagsággal, sokszínűséggel, az innováció iránti fogékonysággal, igényességgel és tehetséggel felvértezve. Ebben a munkában nem csak a tanáraitok, a szülői közösség, az öregdiákok vesznek részt, vállalnak feladatot, hanem nektek is, kedves iskolások, kitartó szorgalommal és odafigyeléssel kell mindennap tanáraitok felé tekinteni, hogy így segítsétek őket közös munkátokban, a tanítás tanulás folyamatában.”

A kedves szavak után az alsósok a Madarak fák napja tiszteletére Takács Tímea és Menyhárt Olga által szervezett fergeteges akadályversenyen vettek részt a dévaványai tűzokrezervátum munkatársának, Szél Ádámnak az előadása után. A vendégek és a felsős tanulók a Dr. Szilágyi Ferencné gyűjtötte endrődi népdalokban és balladákban gyönyörködtek. Dr. Dinya László egyetemi tanár 2040-ig tekintett előre előadásában, Giricz László viszont 100 évvel tekintte vissza az idő kerekét. Mészáros Mihály színész, Rózsashegyi Kálmán nagy tisztelője, élvezetes irodalmi előadást nyújtott közönségének. A tornateremben két fordulóban mérköztek egymással az osztályok csapatai a Rózsashegyi Kálmán életéről szóló vetélkedőn, melyet Gellainé Tuboly Zsuzsanna és Dinya Zoltánné szervezett. A Rózsashegyi focikupán 17 csapat mérkőzött egymással.

Délben, a díjátadó ünnepségen Rózsashegyi-díjat kapott Lehoczkiné Timár Irén, Takács Mátyás és Gellainé Tuboly Zsuzsanna. Az endrődi öregdiákok 15. Szent Imre-díját Farkas Zoltánné kapta. A díjat utoljára adta át Fülöp Imréné és Hunya Zoltán öregdiák. A Szent Imre-díj átadását a továbbiakban az Endrődiek Baráti Köre vállalta át.

A vetélkedő legjobbjai az 5. b és a 8. a osztályok csapatai voltak, így ők vihették el a vándordíjat. Este a Rózsashegyi-díjasok gyűjtötték meg a táborüzet és a békésen társalgó felnőttek között csak enni, inni, vagy játszani álltak meg a szagúldozó gyerekek. Nagy tömeg vette körül a lufi hajtogatást és az arcfestést, de sokan voltak a célbadobásnál és a zsákbaütésnél is.

A gálaműsoron 270 gyerek lépett fel. Évről évre színvonalas produkciókkal kápráztatják el a közönséget, így volt ez az idén is. Ének, zene, tánc, jelenet, báb és bűvésztűkröknek is beillő mutatóványok követték egymást másfél órán át. A fellépő gyerekeket a szülők vendégelték meg, a felnőttek pedig a Domszögön egy baráti beszélgetéssel zárták a napot.

Az iskolai életről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsashegyiiskola.hu

Szél Ádám a Körös-Maros Nemzeti Park munkatársa a madarakkal ismertette meg a gyerekeket

Tisztelt Olvasók! Anyagbőség miatt a júniusi számunkból kimaradt a gyomai néprajzi oldal. Természetesen a következő számban benne lesz. Istennek hála, annyi program, esemény zajlik városunkban, hogy nem győzünk róluk beszámolni.

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A Gyomaendrődi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A május szeszélyes időjárását hozott, szerencsére ez nem volt jellemző a csapat játékára. Egyenletes, jó teljesítményt nyújtottak, végre sok gólt löve vereség nélkül zárták a hónapot. Sokgólos mérkőzéseket nyertek idegenben, hazai pályán pedig a bajnokság két reprezentáns csapata ellen, a második és harmadik helyezett csapatok, értékes döntetlen eredményt értek el játékosaink.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 05. 04. Békéscsabai MÁV SE – Gyomaendrődi FC 3 : 7

G.: Fodor M, Molnár T.(2), Zsíros P., Takács J., Lakatos

E., Kéri R.

Ifi.: 3 : 0 G.: --

Hideg, hűvös idő, viharos erejű szél fogadta a csapatokat május első vasárnapján. Az első félidőben kiegyenlített játék folyt, lehetőségek adódtak itt is, ott is. Felváltva estek a gólok, vendég- hazai- vendég- hazai. A hazaiak tartására jellemző, hogy nem adták fel, mindig tudtak újítani. Az egyenlítő gólt szögletből érintés nélkül szereztek a szél segítségével a félidő utolsó percében. A szünetben alapos fejmosásban részesítette csapatát a vendégek szakvezetője, csak úgy zengett az öltöző. Hatásos lehetett a meggyőzés, mert egy teljesen más felfogású vendégcsapat jött ki a második félidőre, már a második percben újra megszerezték a vezetést. Ehhez kellett a hazai csapat kapusának a segítsége, egy demoralizáló távoli potya ízű találat. Ettől kezdve egyoldalú lett a játék, csak a vendégek győzelmeinek aránya volt kérdéses, hiszen sorba jöttek a szép támadások és a vendégek góljai. A második félidőben szerzett öt gólnak köszönhetően, egy félidőnyi jó játék nagyarányú győzelmet eredményezett.

2014. 05. 11. Gyomaendrődi FC – Kondorosi TE 3 : 3

G.: Molnár T., Zsíros P.(2)

Ifi.: 0 : 6 G.: --

A megye egyik legjobb játékosállománnyal rendelkező csapata volt az ellenfél ebben a fordulóban. Ennek megfelelően a vendégek kezdtek jobban, negyedóra elteltével egy távoli lövéssel a vezetést is megszerezték. A vezetés birtokában némileg visszavett a Kondoros, ezt kihasználva egy kontra végén egyenlíteni tudtak a hazaiak. Újra bele lendültek a vendégek, de az utolsó negyedórában már nem tudtak újítani. A térfelcsere után nagy nyomás nehezedett a hazaiak kapujára, amit nem is bírt sokáig koncentrációval a gyomaendrődi védelem. Egy hatalmas partdobásánál, a kapu előtt egy kondorosi játékos maradt üresen, és fejjel újra vezetéshez juttatta csapatát. A figyelem azonban a másik kapu előtt is lankadt, és ezt Zsíros használta ki négy perccel később, aki megelőzve kissé elmélázó védőjét, újra ledolgozta a helyiek hátrányát. Ettől kezdve még magasabb fokozatra kapcsolhat a KOTE. A hazaiak tördeltek a játékot, ennek hatására sok pontrúgáshoz jutott a vendégcsapat. Az egyik ilyen szabadrúgásból a vendégek „pókhálózták ki” a kapu jobb oldalát. A hazai csapatban volt annyi tartás, hogy harmadszor is egyenlíteni tudott a mérkőzés hajrájában. Mindent egybevetve reális eredmény született. A hazaiaknak nem volt különösebb vesztenivalójuk, és ez meg is látszott a bátor játékokon. A lelkes hazai közönség, „Szép volt fiúk!” rigmussal köszönte meg játékosainak a jó játékot.

2014. 05. 17. Nagyszér és SE – Gyomaendrődi FC 3 : 5

G.: Werle T.(2), Fodor M., Toldi B., Zsíros P.

Ifi.: 3 : 0 G.: --

A félidő elején a hazaiak felső léces kapufája adta meg az alaphangot a mérkőzésnek, majd bő negyedóra után Tasi parádés gólja előnyhöz is juttatta a szénásiakat. A vezetés nem tartott sokáig, mert néhány perc múlva a rutinos Werle jól használta ki a védők hibáját és egyenlített. A folytatásban a gyomaendrődiek akarata érvényesült, több támadást is vezettek, de az eredmény azonban nem változott.

A szünet után ismét a házigazdák kezdtek jobban, és öt percen belül kétfólos előnyre tettek szert. Úgy nézett ki, hogy a Szénásnak innen egyenes útja van a győzelemhez, de tévedtek. A lehetetlent nem ismerő vendégek parádés hét percet produkáltak, amely alatt három gólt

rúgva maguk javára fordították a meccset. Hazai oldalon előbb eltűnt a magabiztosság, majd teljes lett a káosz és a tanácstalanság. A vendégek viszont továbbra is nagy kedvvel játszottak és negyed órával a vége előtt Zsíros bebiztosította sikerüket. A végére már a vendégek is kieresztettek, de a hajrá így sem tartogatott izgalmakat, magabiztos gyomaendrődi siker született.

2014. 05. 24. Gyomaendrődi FC – Méhkeréki SE 1 : 1

G.: Toldi B.

Ifi.: 1 : 0 G.: Fekécs M.

Az ifjúsági mérkőzést követően sűrű fekete felhők gyülekeztek az endrődi sportpálya felett, nem sok jót ígértek. Elkezdődött a mérkőzés és tíz perc alatt három nagy hazai gólszerzési lehetőség is kimaradt. Szűk negyedórányi játék után „leszakadt” az ég, szakadó eső, dörgés, villámlás következett. A játékvezető megszakította a mérkőzést, az öltözőbe tessékelt a csapatokat a sűrű villámlással párosuló vihar miatt. A foci csak bő félóra várakozási idő után folytatódott az endrődi pályán, de legalább tovább játszhattak a csapatok. A kényszerű szünet után a felázott pályán kiegyenlített játék zajlott, helyzetek itt is, ott is, de gól nem született. A második félidőben magasabb fokozatra kapcsolott a méhkeréki csapat, és tíz perc után megszerezte a vezetést is. A hazaiak sem ijedtek meg, felvették a kesztyűt és újabb tíz perc elteltével egyenlítették. Az ekkorra már az igen felázott pályán derekasan küzdött mindkét csapat, de csak helyzetekig jutottak, gólt már nem sikerült szerezniük. A rendkívüli időjárásban kiegyenlített játék mellett igazságos döntetlen eredmény született.

Fülöp Zoltán

MEGÚJULÓ ENERGIA A SZENT GELLÉRTBEN

Május 5-én többszörösen is ünnepeltünk iskolánkban. Egyrészt az édesanyákat köszöntöttük – értük imádkoztunk, majd egy műsorral kedveskedtünk nekik. Másrészt a pályázaton nyert napelemes rendszerünket ekkor adtuk át. Cikkemben erről az utóbbiról szeretnék bővebb tájékoztatást adni.

Pályázatunkat tavaly adtuk be, pályázatírónk pedig a Goodwill Consulting Pályázati Tanácsadó Kft. volt. Éppen szabadságomat töltöttem, amikor pályázatírónk, Jani Ildikó telefonon értesített, hogy megnyertük a kért összeget. Ezután ültem le tárgyalni a kivitelezésről, amelyre a tavaszi szünet előtti 3 napon került sor. Ezt követően már csak a műszaki átadás, majd az áramszolgáltatató hozzájárulása kellett – ez utóbbira az ünnepélyes átadást követő napon került sor.

Az ünnepélyes átadásra Barabás Hunoré főigazgató asszonyt, a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság vezetőjét kértem fel, aki örömmel tett eleget felkérésemnek. Itt szeretnék köszönetet mondani főigazgató asszonynak biztatásáért, segítségéért, valamint a gimnázium még folyamatban lévő átvételének komoly munkájáért. A megújuló energiarendszert Czank Gábor plébános atya, iskolánk lelki vezetője áldotta meg.

Miért is jó ez a napelemes rendszer nekünk? Elsősorban azért, mert amit eddig is kiemelten hangsúlyoztunk és

tanítottunk diákjainknak – a környezettudatos nevelés keretében – jó példát mutatva, teljesítettük. Természetesen nem elhanyagolható kérdés az anyagi háttér sem, mivel előre láthatóan egész éves villamos áram használatunkat kiváltja az új napelemes rendszer. Mindezt a következőképpen tudom leírni a számok tükrében. Évi energiafogyasztásunk egészen pontosan 16.632 kw/h volt. Május 6. 15,00 órától pedig cikkem megírásának időpontjáig (május 23. 9,00) 1150 kw/h-t termelt a rendszer. Havonta átlagosan 1386 kw/h-t kell termelnie a rendszernek, hogy az áramért 1 Ft-ot se fizessünk. Ha 18 nap alatt – amely időszakban bizony volt ám komoly vihar, esőzés – megtermelt 1150 kw/h-t, akkor szinte biztos, hogy nemcsak elérjük, hanem meg is haladjuk a havi áramfogyasztásunkat. Ez azért nem gond, mert a téli hónapokban, amikor kevesebb a napsütéses órák száma, kevesebb lesz a termelés, így tehát ami most plusz, azt később elhasználhatjuk. Eszerint egy év alatt előre láthatóan több, mint félmillió Ft-ot takarítunk meg. És az már csak hab a tortán, hogy pályázatírónk az önrésze is nyújtott be pályázatot, amely elnyerésére komoly esélyünk van, így a közel 15.000.000 Ft-os projekt számunkra teljesen ingyenes lehet. Jóistennek legyen hála ezért! Deo gratias!

Lukács László
igazgató

Egészségről-betegségről

A finomított cukrok fogyasztásával terjednek a civilizációs betegségek

A nyugati társadalmakban gyakoriak a szív-, érrendszeri betegségek, a rák, az autoimmun-és degeneratív betegségek. A civilizációs betegségek gyökere a metabolikus-X szindróma, mely alapja a viszceralis elhízás, ami a belső szervek köré lerakódott zsírt jelenti. A metabolikus szindrómát a mozgáshiány és a finomított szénhidrátok túlzott fogyasztása alakítja ki. Következménye az inzulin rezisztencia és a szervezet szintű gyulladás. A viszceralis zsír folyamatosan bocsájt ki olyan gyulladási faktort, melyet a szervezet normálisan csak fertőzés, sérülés, vagy stressz hatására termel. A krónikus gyulladás és az inzulin rezisztencia a kiváltó oka a cukorbetegségnek, szív-, érrendszeri betegségeknek, ráknak és az Alzheimer kórnak.

Az Alzheimer betegség tünetei közé tartoznak a kezdetben jelentkező memória problémák, szótalálási nehezítettség, majd egyre súlyosbodó memóriazavar, beszédzavar, tér- és időbeli tájékozatlanság, felismerési zavarok, ingerlékenység, téveszmék, ill. hallucinációk, depresszió, agresszivitás, vándorlási hajlam. 2011-ben Magyarországon az Alzheimer betegek becült száma: 200;000 körül. A 65 év feletti 13%-a, a 85 év feletti 43%-a szenved Alzheimer kórban. A betegség már 40 éves korban elkezdődhet, nők körében majdnem 2-szer olyan gyakori. A jövőre vonatkozó statisztikai becslések alapján az évente újonnan diagnosztizált esetek száma 20 évente megduplázódik. A statisztikai adatok azonban így is alábecsültek.

A betegség gyakoriságának növekedését szokás azzal magyarázni, hogy egyre több ember éri meg az idős kort. A demenciák 70-90%-a Alzheimer típusú. A 20. századig alig fordult elő demencia, s ezt az alacsony várható élettartammal magyarázzák. Ez a magyarázat azonban a demográfiai adatok fényében téves. Ezek alapján úgy tűnik, hogy a 70-75 éves kor elérése kultúrától függetlenül egyfajta átlagos élethossz. Téves az elképzelés, miszerint a demenciák gyakorisága a 20. században azért nőtt, mert megnőtt az emberek élethossza. A fejletlen országokban fele olyan gyakoriságú a demencia, mint Nyugat-Európában vagy Észak-Amerikában. Erre a táplálkozási különbségek adnak magyarázatot. Amint a tradicionális társadalmakban áttérnek az emberek a nyugati típusú táplálkozásra, ugrásszerűen megnő a civilizációs betegségek gyakorisága. Az ausztráliai Kimberly régióban élő bennszülöttek között a nyugati táplálkozás hatására gyakorivá vált a szív-, érrendszeri betegség, cukorbetegség és közöttük 5-ször gyakoribb az Alzheimer kór, mint a fehér lakosság körében.

A túlzott szénhidrát fogyasztás egyik legbiztosabb jele az elhízás. Az elhízás a demencia igen komoly kockázati faktora. Vizsgálatok adatai alapján középkorban jellemző túlsúly esetén 35 %-kal, elhízás esetén 74%-kal növekszik az esély demencia kialakulására a normál testsúlyúakhoz képest. Az elhízott nőknél 2-szer nagyobb volt az időskori demencia kockázata.

Az elhízás két-, háromszoros kockázatot jelent az Alzheimer betegség és más demenciák kialakulására. Az Alzheimer kór a nyugati típusú társadalmakban szinte „járványszerűen” terjedő betegség és kezdenek felzárkózni a fejletlenebb országok is, ahogy terjed a nyugati étrend a világon.

Kutatók rámutattak, hogy az Alzheimer kórra jellemző

amyloid plakkok minden idősödő ember agyában kimutathatók, mert ezek a fehérje lerakódások valójában a vérellátási zavarok, az idegsejtek cukorellátásnak zavara és az agysérülések miatt alakulnak ki. Alzheimer betegségben azért találunk feltűnően sok amyloid plakkot, mert Alzheimer kórban az agy súlyos vér-és cukorellátási zavara alakul ki. A betegséget azért jellemzi elsősorban a memória hanyatlása, mert a memória bázisát képező hippocampus az agy ellátási zavarokra legérzékenyebb területe. Az elhízás miatt hyperinzulinizmus, inzulin rezisztencia, cukorbetegség jön létre, mely összefügg az agy oxigén-és tápanyag ellátási zavarával.

A cukorbetegség magas inzulinszinttel jár, mely bizonyos mechanizmusokon keresztül csökkenti az agy inzulinszintjét és növeli az inzulin rezisztenciát. Alzheimer kórban csökken az agy inzulintermelése, inzulinszintje, és az agysejteken 80%-ban kevesebb inzulin receptor található. Így az idegsejteknek lecsökken a cukorfelvevő képességük, ezáltal csökken az agy működése. Igen sok inzulin receptor található a gondolkodással és az emlékezéssel kapcsolatos agyterületeken, az agykéregben és a hippocampusban. A vizsgálatok azt mutatták, hogy a vénásan beadott, ill. az agyba a szaglóidegeken át bejuttatott inzulin fokozza a gondolkodási és emlékezési képességet. Minden gyógyszerrel hatékonyabban növeli azonban az inzulin érzékenységet a fogyás. Javasolt ezért a táplálkozás megváltoztatása és a megfelelő mennyiségű testmozgás megelőzőképp.

Epilepsiában és Alzheimer betegségben kedvező hatású 88 százalék zsírt, 10 százalék fehérjét és 2 százalék szénhidrátot tartalmazó diéta, a döntően zsírt és fehérjét tartalmazó ketogén étrend.

Az Alzheimer kórt a magas glycaemias indexű finomított szénhidrátok, a fruktóz fogyasztásának és a koleszterin hiányának tulajdonítják. Az agy a testünk tömegének két százaléka, a test összkoleszterin tartalmának 25 százaléka itt koncentrálódik. Az agynak rendkívül sok koleszterinre van szüksége az idegsejtek megfelelő működéséhez és regenerálódásához. A vizsgálatok szerint a magas koleszterin szint véd az Alzheimer kórtól. A koleszterinszint mesterséges csökkentése károsítja a neuronokat borító velőhüvely sejtjeit. A koleszterin csökkentőként ismert sztatínok vizsgálatában ismert mellékhatás a szellemi teljesítmény romlása. A fokozott fizikai tréning gyulladáscsökkentő hatású, több vizsgálat igazolta, hogy a rendszeres testmozgás védőfaktor az Alzheimer betegséggel szemben.

Forrás: Interpress Magazin 2011. október XXXI. évfolyam 10. szám: Szendi Gábor: Mitől van az Alzheimer kór?

Dr. Macsári Judit

Továbbra is sok szeretettel várjuk játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

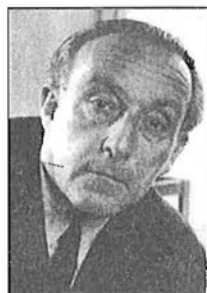
Ünnepi nyitva tartás: Pünkösdi június 8. vasárnap
8-12 óráig, június 9. (hétfő) zárva.

Oszlácsné Kati

Tródaleti oldal

Rónay György: A folttalan

Ült az út szélén az Úr és jeleket rajzolt a porba.
És jött a Vámos és megállt előtte és sorolta, hogy
milyen sokat vétkezett és mennyit csalt a pénzváltó
asztaloknál.

„Jaj nekem - jajgatott -, alábbvalóbb vagyok a leges-
legalábbvalóbbnál!”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékából is látta,
hogy ki az.

„Menj - mondta -, és többé ne tedd! Az vessen rád
követ, ki szent-igaz!”

És ült az útfélen tovább és jeleket rajzolt az út porába.

Jött a Lator, fejét nyakába húzta, és gyanakodva lesett néha hátra, majd
látva, hogy a poroslók mind elmaradtak, megállt az Úr előtt s zi-
hálva szólt:

„En vagyok a gonosztevők gonosztevője, aki betört, útonállt és rabolt!”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékából is látta, hogy ki áll ott.

„Menj békén, s az törjön pálcát fölötted, ki felebarátjának sosem ártott.”

És ült tovább az út felén, rajzolgatta a jeleket.

És tébolyodva jött a Bölcs és a homlokát fogdosta, mint a részeket.

Megállt az Úr előtt s motyogva szólt:

„Számításaim tévesek, hidat terveztem, s a híd leszakadt, házat tervez-
tem s a ház összedőlt. Nálam szánandóbb nyomorultat nem hordott
még a föld.”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékán látta, hogy a bölcs remeg.

„Menj békén - mondta -, s az ítéljen el, aki még sosem tévedett.”

És ült az útfélen tovább és jeleket rajzolgatott.

Jött a Hamis Tanú, festett szakállát marcangolta, jajgatott:

„A halottak nem alhatnak a föld alatt, s én a földön nem alhatok!”

Az Úr föl se nézett a porból, az árnyékot szemlélte, és tűnődve rajzolt.

„Menj, és többé ne tedd, és az kövezzon meg, ki mindig igazat szólt.”

És ült tovább az út felén és rajzolgatta jeleit a porba.

És jött a Bűnös Asszony, kibontott haját tépdésve, sikoltva.

„Méltó vagyok a gyeheenna tűzére, megérdemlem, hogy undorodva
köpjenek le, mert meggyaláztam testemet, mert bujálkodtam bordé-
lyokban hemperegve! Jaj, nem is asszony vagyok én, csak vinnyogó
szuka, utolsó cafat, rongy cemende!”

Az Úr még csak föl sem tekintett, úgy hallgatta, a Szajha Asszony mit
beszél.

„Menj békén - szólt -, s az vessen rád követ, ki egészen fehér.”

És ült tovább az út felén s rajzolgatott, kezében egy darabka ág.

És akkor jött, aki szentül igaznak s feddhetetlennek tartotta magát.

Megállt az Úr előtt és leszólt hozzá a magasból:

„Elbeszélgetnék egy kicsit veled, ha nem haragszol. Utálom ezt a csürhe
népet, a Vámost, aki csal, a Latrot, aki betör és rabol, a Bölcsöt, aki
oktalannak bizonyult, meg a Hamis Tanút, aki ahogy a szél fúj, úgy
hajol, s ezt a világ-szégyene Szajhát, ki mindenkivel összeáll, ha pár
garasa van. Pfúj, csőcselék!

De ami engem illet, én tisztán tartottam magam. Okosan jártam, lábam
elé néztem: nem is gázoltam sárba, szennybe, ürülékbe.

Tiszta maradtam: annyi folt sincs a ruhámon, mint a kisujjad körme-
feketéje.

Méltó vagyok rá, láthatod, hogy barátod legyek és leüljek melléd pi-
henni, ha adsz magad mellett egy kis helyet.”

Az Úr szétroppantotta ujjá közt a kis darab fát és fölnezzett az út porából.

„Pusztulj! - mondta. - Langyos vagy, kiköplek a számból!”

A hajós hazatérése

Ez az a föld, ahová mégis, mindenholnan
visszatérünk.

Ahol a vén hajós, hullámzúgással a fülében, végülis
partra lép.

Letérdel, megérinti kezével a homokot, kortyol
egyet a szélből,
a tengerként hullámzó réten át elindul lassú

léptekkel a Ház felé,
mely ott van valahol a dombokon túl, és várja
akkor is, ha nincs már.

igen, ez az a föld, szól magában a vén hajós. Most
már tudom,
mindig is ezen álltam, egy hajó padlatán, a recsegő
deszkákon is.

Mindig is erre támaszkodtam, lábhegygel, térdrel
és tenyérrel,

ezért nem birt a hullám elsodomi. Soha,

és semmiféle hullám.

Mindig volt egy titkos vitorlám, s ha pozdorjává

tört is minden árbc,

egy titkos vitorlám minden hajótörésben a Ház felé
röptett.

Most már tudom, szól magában a vén hajós. Ott, túl a
dombokon

van egy forrás és vár, ha rég bedőlt is. A tenger

sós sivatagában,

a meddőség rángógörcei közt, most már tudom, hogy

mindig abból,

abból a vízből ittam akkor is, ha réges-rég

kiszáradt.

Ezért nem veszem szomjan. S van ott egy fügefá:
azért nem veszem éhen.

Megyek és megkeresem azt a forrást. Megyek

és megkeresem azt a fügefát,

gondolja magában a vén hajós, és fülel, ugat-e már

a kuttyája.

Később leül a puszta földre, elszórt téglák közé,

amik még megmaradtak.

Törzsét ingatva dúdol, forrást és fügefát dúdol

magának,

és házat is talán, hol meghúzódhat éjszakára,

akkor is, ha nincs már.

Álmában néha fölriad, vaksi kézzel kinyúl, keresi

hú ebét, hogy csendesítse.

Csontokra süt a hold. A dombokon túl hullámok
csaholnak.

JELENLÉT

Nézz föl az égre: ott van
felhők és csillagok közt.

Pillants körül a földön:
ott van fűben, virágban,
állatok ámuló szemében,
emberek arcán.

Áss le a föld alá:
csontokból és kőületekből
szándékainak lábnyoma
dereng feléd.

Mindenütt láthatatlan.

Mindenben látható.

Hat vers a Korintusiakhoz, 2.

Magad helyett
az egész világot
kell szeretned...

Magad maradsz maholnap, oly magad,
s úgy hullnak el mellőled a barátok,
hogy az élőknél közelebb találod
magadhoz néha már a holtakat,
kik némán őrzik lent a holt nyarak
közös reményét, míg te zord magányod
rideg telében meddően múltú látod
a napokat, havakat, holdakat: –
rabságod öre, lassankint belátod,
hogy magad helyett az egész világot
kell szeretned, s csak úgy leszel szabad,
ha egy helyett milliók rabja vagy,
s elveszve bennük, önkéntes haláloz
áldozata lesz a föltámadásod.

A vakond és az üres üveg...

Szép nyári délután volt, gyönyörűen sütött a nap, a virágok pompás illatot árasztottak. Micu néni karos-zékében ült és gyönyörködött a csengettyűvirágban, amint a méhek gyűjtögettek kelyhéből a virágport. Icu néni – a szomszédasszony – kedvesen becsöngetett, megkérdezte, nem zavar-e, mert egy jó kis beszélgetésre vágyik. Micu néni örült neki, mindketten egyedül élték, sokszor szomszédoltak egymásnál.

Icu néni sopánkodva rákezdett:

- Jaj, Micukám, képzeld el, hogy valami vakond turkál a kertemben, rengeteg kupac vakondtúrás lett reggelre, s ahogy az öntöző kannámmal locsolgattam az egyikbe beleléptem, s olyan mély volt, hogy majdnem térdig belesüppedt a lábam. Meg is rándult tőle a derekam... - mondta síró hangon.

- Szerencsémre nálam nincsen, talán azért, mert van kutyám is, macskám is, megszimatothatták, úgy tudom, nem szeretik az állatokat, harcias kis jószágok, de azért nem szívesen találkoznak a kutyámmal.

- Hát én nem is tudom, lelkem – válaszolta Icu néni, de valamit muszáj lesz csinálnom velük. A fiam hallotta valakitől, hogy a vakondtúrásba üres üveget kell beállítani, abba belefúj a szél, és az üregükben félelmetes hangot ad, félnek tőle s elmenekülnek arról a helyről, talán kipróbálom...

- Jól teszed, kedveském, nem is jó az, ha tönkreteszik a kertet, össze-vissza furkálják, még a növények gyökereit is elrágják...

- Tudom, hogy nekik is élni kell, és szegényeknek a földalatti járatok ásása közben jut csak némi élelem... Látod, lelkem én minden állatot, bogarat sajnálok, soha még a legyet sem ütöm le – mondta Micu.

Igy beszélgettek, Micu néni lábánál dorombolt a Kalóz cica, hízelegve. Kalóz volt a neve, mert fekete-fehér tarka macska volt, és az egyik szemén olyan szépen húzódott egy fekete csík, mint a kalóznak a fél szemén a kendő.

Icu néni áthozta a kézimunkáját, és elkezdett varrogatni. Micu is elővette a kötését, egy pulóvert kötött a kis unokájának. Nem nagyon haladt vele, de nem bántotta, hiszen még sokára jön az ősz, gondolta.

Szépen kézimunkáztak, beszélgettek, csend, béke honolt a kertben, a nap hétágra sütött szél sem rebent, idilli volt ez a délután.

Micu néni sopánkodva mondta, hogy nagyon kelene már egy kis eső, olyan nagy a szárazság, milyen sokat kell locsolni, de hát a locsolás nem pótol egy jó nyári záport.

A napon az egyik virág tövében aludt édesdeden Micu néni kutyusa, a Dorka. Olyan öreg volt már szegény, jólesett neki a napsütés. Egyszer csak felnevettek, meghallották, hogy hangosan horkol.

- Hát barátném, ahogy elnézem, jó dolga van nálad az állatoknak.

- Jó bizony, ők családtagok nálam, tudod, velük szoktam megbeszélgetni az élet dolgait, ha egyedül vagyok és nincs kihez szólnom, olyan sok szeretetet kapok tőlük, én finom ételekkel, simogatással viszonzom ezt nekik...

Beszélgettek, kézimunkáztak, egyszer csak a Kalóz cica hirtelen kimerevítette a négy lábát, a farkát az égnek meresztette, az összes szőr felállt a hátán, és morgogni kezdett.

- No, mi a csuda ütött beléd? – kérdezte Micu néni,

majd megsimogatta macskáját, aki ügyet sem vetett a simogatásra, csak morgott és nézte a kutyust.

Micu néni ismét megkérdezte:

- Mi lett téged kiscicám, mi bajod a Dorkával, látod milyen békésen alszik, miért morogsz rá?

Mindketten ölükbé tették a kézimunkájukat és figyelni kezdték a macskát, hogy mitől változott meg a viselkedése...

Egyszer csak azt látták, hogy Dorka hasa alatt mozog a föld, s egy kupac keletkezett, de az öreg kutya olyan mélyen aludt, hogy nem vette észre...

A földhányás egyre csak nőtt, növekedett, majd egy szép fényes fekete szőrzetű ásófogú kis állatka jelent meg egy pillanatra, de akkor már Kalóz cica prüssz-költ, morgott, a mancsával a levegőt kaparta.

Icu néni szólalt meg elsőként:

- Te Micukám, nézd, nálad is megjelent a vakond, az a kis rusnya, hát nem kiásott egy kupac földet a kutyád alatt?

- Tényleg, nahát! – álmélkodott Micu néni - a csuda vigye el, nehogy összevissza furkálja a kertemet.

- Mit is mondtál, üveget raksz a földhányás közepébe? Én is kipróbálom! - Mátis a konyhába ment, kihozott egy üres paradicsomos üveget, amit beleállított a földkupac közepébe. Dorka rossz néven vette, hogy felébresztették, nyújtózkodott, majd hirtelen kitorlított az álmot a szeméből, és eszelős ugatásba kezdett. Megérezhette az idegen állat szagát. A mancsával kaparni kezdett azon a helyen ahol a vakond feljött a felszínre, de az már nem volt sehol. A macska morgott, a kutya ugatott. Lett nagy ribillió a kertben. A két barátnő csitította az állatokat, de hirtelen elbújt a nap egy nagy szürke felhő mögé, feltámadt a szél és orkánszerű süvítő hangokat adott.

- No, lelkem, elmegyek haza - szólott Icu néni - az ablakokat sem csuktam be, mindjárt esni kezd, nehogy beverjen az eső, csak emlegetnünk kellett, látod, máris itt van, legalább nem kell locsolnunk. -

Azzal elkészönt és hazament. Micu néni gyorsan elrakott mindent az udvaron, hogy meg ne ázzanak a kerti párnák, takarók, majd hívta a cicusát, kutyusát, hogy menjenek fedett helyre, ők sem ázzanak hiába.

Egy idő után elállt az eső és gyönyörű szivárvány húzódott végig az égbolton. Micu néni gyönyörködött benne, mikor furcsa zajt észlelt, hát halljatok csodát, a vakond a földalatti folyosójából feljött, s magával vitte a paradicsomos üveget, valami olyasmit motyogott:

- Majd adok én nektek rusnyát, még, hogy én rusnya állat volnék? -

Micu néni gyorsan kapta-fogta magát és átment a szomszédasszonyához, elújságolni, hogy mi történt. Az csodálkozva hallgatta:

- Nahát!!! – és beszélt is?

- Talán, lehet... hallottam valamit, mit tudom én már – mondta bosszúsán Micu néni...

Itt a mese vége, fussatok el véle, sok vakondtúrás van mindenfelé, ha nem hiszitek, járjatok utána!

Benke Mária

Izges Izgek

Június

Mustáros csirkecomb

A combok bőrét lehúzzuk. (Lehet csak alsó, csak felső vagy alsó-felső combból készíteni) A húst a rostokra merőlegesen bevagdossuk. Alufóliát megkenünk olajjal, a húsokat szorosan egymás mellé sorakoztatjuk. Borral, olajjal, mustárral, apróra vágott hagymából (esetleg fokhagymából) sóval, borssal mártást keverünk, s ezzel megkenjük a húsokat. Zárt tasakká formáljuk a fóliát és 30-40 percig sütjük. Rizzsel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondoroszi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkadák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sutt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglá lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

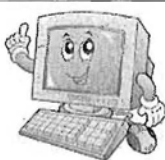
LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Nyisz.: 21381-2007

Angol és német újrakezdő (A2) és 2 hetes nyári intenzív indul júniusban.

Az időpontról és az intenzitásról egyeztetünk a tanulókkal.
Óradíj: 400 Ft/ó. : 10 fő felett, egyéb esetben létszámtól függően.

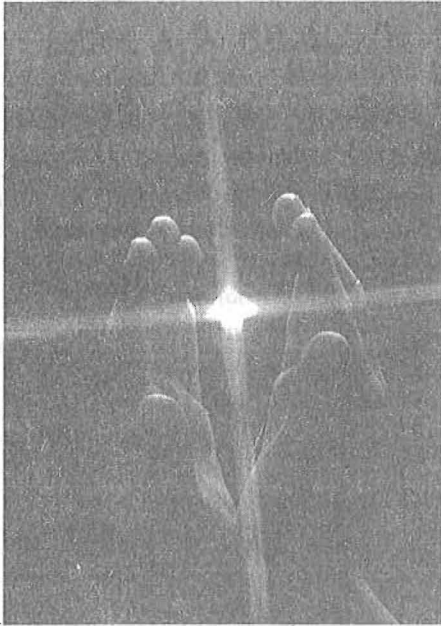
SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAMOT INDÍTUNK
azoknak, akik soha nem tanulták, de használnak számítógépet.
A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.
Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.
A 60 órás tanfolyam időtartama: 10 HÉT, heti 1x6 óra.

Szombatonként 8.00-13.00-ig. Tanfolyamkezdés: június 7.
Díja: 600Ft/6. Gépet biztosítunk!
Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022
e-mail: info@internyelvstudio.hu, Internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem mitnek el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végzettség.”*

(Vukács Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

CZEGLÉDI LÁSZLÓNÉ szül. **GELLAI MÁRIA**, gyomaendrődi lakos, 85 éves korában 2014. május 20-án távozott az Örök Hazába. Gyászolja szerető testvérei és családjaik. Isten adjon neki örök nyugalmat és boldog feltámadást!

DÓGI TAMÁS, gyomaendrődi lakos, 60 éves korában, 2014. április 22-én távozott szerettei köréből. Gyászolja a család, rokonok és ismerősök. Irgalmas Jézus, adj neki örök nyugalmat!

özv. **GELLAI ANDRÁSNÉ SÓCZÓ KLÁRA**, aki Endrődön élt, május 11-én hosszú betegség után 81 éves korában visszaadta lelkét Égi Urának. Férje mellé temettük Hunyán, 2014. május 19-én. Gyászolja a család és a rokonok.

RONCSEK IMRÉNÉ szül. **KATONA MÁRIA**, gyomaendrődi lakos, 64 éves korában 2014. április 25-én, Egyházunk Szentségeivel megerősítve adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolja férje, gyermekei,

unokái és a szerető család, a boldog feltámadás és a viszontlátás reményében.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Sártói Vaszkó
Ambrus
zászlós

Vaszkó András, Iványi Mária,
Ambrus és Ilonka

*Emlékezzünk a hősekre,
katonaikra!*

ifj. Vaszkó András önkéntes

Vaszkó Géza tizedes

Egy család férfiainak két generációja, kik rész vettek az első és a második világháborúban.

Édesapja: Vaszkó András népfelkelő, az első világháborúban.

A négy fiú:

Sártói Vaszkó Ambrus, Vaszkó Géza, Vaszkó László, Vaszkó András

Vaszkó László zászlós,
hősi halált halt

Örök, mindenható Isten! Hazánk szabadságáért és a függetlenségéért vívott csatákban és a harctereken elesett hős testvéreinkért könyörgünk most szent Fölségedhez. Te láttad Urunk küzdelmeiket, szorongatottságait, szenvedéseiket és vérük hullását. Kegyelmedbe ajánljuk őket: Urunk Istenünk. Ismerd el magadéinak őket: ne emlékezzél vétkeikre, amelyekkel életükben megbántottak Téged. Bárhol porladjanak is csontjaik, adj nyughelyet nekik az örök béke honában, és örvendeztesd meg őket szent színed látásával.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

GYULA-VÁROSERDŐ-ERDEI ISKOLA

A gyulai DALERD ZRT. által meghirdetett „Tovább táncol a toboz-mánó” című pályázaton tavaly decemberben különdíjat nyertünk „Betlehemes” című alkotásunkkal. A nyereményt, ami egy egész napos kirándulás volt a gyulai erdei iskolába, április 28-án „váltottuk be”. Nagyon élveztük a tartalmas programokat, a nap során átismételtük mindazt, amit ebben az évben tanultunk környezetismeretből. Sokat játszottunk, mókáztunk, tanultunk a szép Városerdőben. Csuda jól éreztük magunkat.

Tóth Patrícia 2. o.

A hulladékgyűjtés (A 6. osztály mindenkifelett!)

2014. május 12-én átlagos iskolai nap indult, de hamar kiderült, hogy az éjszakai esőzés ellenére mégis lesz hulladékgyűjtés. Kitoró lelkesedéssel kezdtük gyűjteni a papírt és a vasat. Egész délelőtt folyamán hordtuk a hulladékot. A szülők is kivették a maguk részét. Egyes gyermekek „házaltak”, mások a konténereknél segítettek. A tanárok is igyekeztek segíteni az osztályuknak. Ebéd után már nem sokan gyűjtögettek. Mindenki hazament, és izgatottan várta az eredményt. Május 22-én kiderült, hogy ki mehet Budapestre kirándulni.

Ujjongva fogadtuk az immár harmadik győzelmünket. Nagyon várjuk a kirándulást, úgy gondoljuk, megdolgoltunk érte.

Köszönjük a rokonok és nevelők segítségét!

Gubucz Szilvia, Farkas Anita,
Csernyeczki Liliána, Giricz Bettina
6. osztályos tanulók

Anyák napi ünnepség az iskolánkban

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában a hivatalos anyák napja utáni első hétfőn tartjuk az ünnepséget. Ez ebben az évben május 5-ére esett.

Már az ezt megelőző hetekben lázas készülődés kezdődött. A diákok ajándékokat készítettek, verset tanultak. Minden osztály külön kis meglepetésekkel kedveskedett az édesanyáknak. Május 5-én szentmí-sével kezdődött az ünnepség, amelyet az anyukákért ajánlottunk fel. Ezután az osztályok felsorakoztak és előadták műsorszámukat: verseket és a megtanult éneket. Az alsósok osztályonként, míg a felsősöket egy-egy diák képviselte minden évfolyamról. A verselés végeztével közös éneklés következett. Végül Lukács László igazgató úr mondott beszédet, és a diákok átadták ajándékaikat.

Anyák napja a Református Szeretetotthonban

Anyák napja szép ünnepén a Református Szeretetotthonban járt a 7. osztály, hogy köszöntse az édesanyákat, nagymamákat. Már néhány héttel a látogatás előtt megkezdődött a felkészülés. Verseket és dalokat tanultunk, összeállítottuk a műsort. Május 6-án szegfűkkel a kezünkben érkezünk az otthonba. Kissé megszeppenve álltunk fel, de végül mindenki bátran elmondta a verseket. Átadtuk a virágokat, és a férfiakról sem feledkeztünk meg, hiszen az apák tiszteletére is elmondtunk néhány verset. Az idősek boldogan, kissé meghatódva köszönték meg a műsort.

Úgy éreztük, megérte a fáradozás, mert ha mások örülnek, mi is boldogok lehetünk.

Bene Boglárka 7. osztályos tanuló

Osztálykirándulás

A 6. és a 7. osztály május 15-én és 16-án osztálykirándulásra ment Sóstóra.

Reggel negyed hétkor gyülekeztünk az iskola előtt. Mindenki izgatottan várta az indulást. Végre a busz is begurult a megállóba és elindulhattunk. A buszon vidáman nevetgélünk, és vártuk a megérkezést. Meglátogattuk a Mátra Múzeumot, ahol egy természetrajzi kiállítást és egy történelmi kiállítást láthattunk. Még élő állatokkal is találkozhattunk. A szállásra érve elfoglaltuk a szobákat, majd elindultunk felfedezni a környéket. Sajnos az időjárás nem kedvezett nekünk, de ez nem szegte kedvünket. Egy épületben biliárdoztunk, csocsóztunk és pingpongoltunk. A ház mögött egy kisebb játszótér fogadott bennünket. A táj csodálatos volt. A szobában játszottunk és beszélgettünk a vacsora után.

Másnap már sokkal jobb idő volt. Megreggeliztünk, kipakoltunk a szobákból és a kalandpálya felé vettük az irányt. Itt mindenki próbára tehetette a bátorságát. Ezután átmentünk a függőhídon, amelynek alátámasztása egyáltalán nem volt. Az Erdei Labirintusban vicces táblákkal és sok-sok ösvénnyel találkoztunk. Ebéd után bobozni mentünk, mindenki hatot csúszhatott. Busszal elmentünk Sóstóhoz és a kilátóhoz. Odafenn csodálatos látvány tárult a szemünk elé. Egy kis vásárlás után végül hazaindultunk. Itthon már vártak bennünket szüleink.

Nagyon jó volt ez a kirándulás, és reméljük, jövőre is ilyen élményben lehet részünk.

a 7. osztály tanuló

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

JóHír...

2014. május 15-én Dr. Hoffmann Rózsa köznevelésért felelős államtitkár asszony ünnepélyes keretek között adta át Agostonné Farkas Mária-nak az újabb öt évre szóló intézményvezetői megbízatást.

Továbbiakban is eredményes munkát kívánunk!

Iskolánk nevelőtestülete és dolgozói,
Szülői Munkaközössége,
valamint
a kis és nagydíjakok

TeSzedd! Önkéntesen a tisztta Magyarorszáért

Hazánkban az akció immár negyedik alkalommal valósult meg. Iskolánk kisdíákjai szedték felkesen a szemetet a környező utcákon, a parkokban. Célunk nemcsak az, hogy tavaszi nagytakarítást végezzünk, hanem egyben a „figyelemfelkeltés” is. Szeretnénk, ha minél többen szembesülnének az eldobott hulladék veszélyességével, s egyre többen igyékne ügyelni környezetünk tisztaságára, és egyre többen hagynának fel a szemeteléssel. Ez utóbbi minden bizonyjal jó irányban halad, hiszen a gyerekek elmondása szerint kevesebb szemetet kellett zsákba gyűjteniük, mint tavaly.

Tisztelettel meghívjuk a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola névadójának emlékére rendezendő programsorozatunkra.

Június 10. (kedd)

8⁰⁰-9³⁰ Rendhagyó órák

Anyáink, apáink nyomában...

Helyszín: Hősök úti iskolaépület tantermei

Békés Banda népzenei koncertje

Helyszín: Katona József Művelődési Központ

10⁰⁰-11³⁰ Kis Bálint Emlékünnepség

Megemlékezés, koszorúzás, díjátadások

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

11⁰⁰-12³⁰ Gyomaendrőd régen és most...

Gyomaendrőd 25 éves évfordulója alkalmából:

- Képeslap kiállítás Rosza Péter gyűjteményéből

- Fotókiállítás Hornok Ernő képeiből

Helyszín: Hősök úti iskolaépület aulája

11³⁰ Állófogadás, baráti beszélgetés

Helyszín: Gyomaendrődi Járási Hivatal díszterme

13⁰⁰-16⁰⁰ Színesen, szabadon...

Íjászat, sámbandobolás, kenuzás, lovaskocsikázás,

kézműveskedés, kötélpálya, táncház, légvár

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara,

Falualji holtág, Erzsébet liget, városunk utcái

18⁰⁰-19³⁰ „... alma a fájától” – gyerek-szülő előadást

Helyszín: Katona József Művelődési Központ

Június 11. (szerda)

8⁰⁰-11⁰⁰ Kis Bálint-próba

Helyszín: Gyomaendrőd utcái, terei

11⁰⁰-12⁰⁰ Diákönkormányzat közgyűlése,

Kis Bálint-próba értékelése

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

16⁰⁰-20⁰⁰ Családi nap

Meg a sztár gála

„Legek” versengései – szülő-gyerek párosok mérkőzései

Zsákmacska, finomságok, játékok

18³⁰ Sztárvendégünk:

Danics Dóra

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

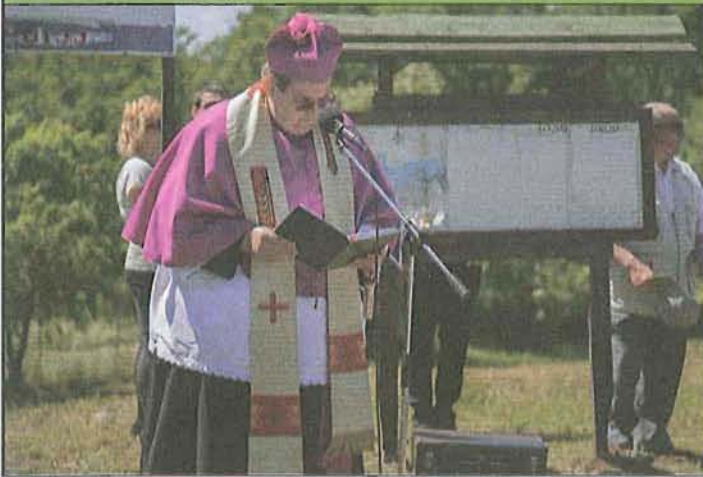
Kis Bálint

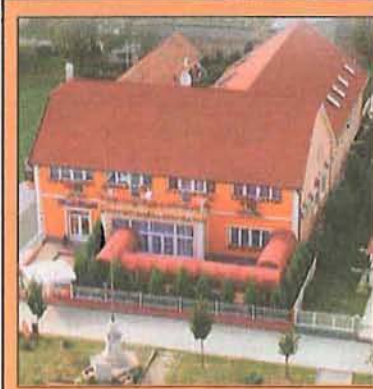
Madarak és fák napján, Puskás Laci bácsi mesél a gyerekeknek

ENDRŐDI HÍDAVATÁS

Fotók: Weigert József

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Nyár eleji ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsafüvek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, higitók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ